

ADEVĂRUL DE CLUJ

ZIAR INDEPENDENT

TELEX

DECLARAȚII ȘI „PUNCTE DE VEDERE” DESPRE SITUAȚIA DIN GOLF

• „Un refuz dur și total” — a apreciat președintele S.U.A., George Bush, atitudine a părții irakiene la converbirile de miercuri de la Geneva dintre J. Baker și T. Aziz. „Opțiunea între război și pace revine realmente lui Saddam Hussein” — a spus G. Bush. Eventualitatea unui atac irakian asupra Israelului ar fi considerată drept „o provocare flagrantă” — a spus Bush, în război a prezenta care ar fi reacția S.U.A. în acest caz.

• „Statele Unite s-au arătat ferme... și nu trebuie să ne temem că ar putea surveni o schimbare din partea americanilor. Dacă trebuie să fie o schimbare, ea nu poate veni decât din partea lui Saddam Hussein” — a declarat Moshe Arens, ministrul israelian al apărării. El a mai adăugat: „Războiul este mai aproape decât înainte de izbucnirea de la Geneva. Sistemul pregătit, deși nu-l dorim, vom ști să ne apărăm țara și cetățenii”, avertizându-l pe palestinianii din teritoriile ocupate să se abțină de la orice acțiune violentă în cursul unui eventual conflict armat cu Irakul, deoarece reacția Israelului ar fi fulgerătoare.

• Irakul „caută o rezolvare pașnică” și dorește „ca dialogul cu S.U.A. să continue” — a afirmat ieri, la Geneva, Farouk Kadoumi, conducătorul departamentului politic al Organizației pentru Eliberarea Palestinei (și care urmează să se întâlnească azi, la Paris, cu ministrul francez al afacerilor externe). Comunitatea europeană în ansamblul său și Franța, în calitate de membru permanent al Consiliului de Securitate, pot acționa în favoarea evitării unui război în zona Golfului, determinând Washingtonul să facă concesii, a adăugat Kadoumi.

• „Poporul irakian și forțele sale armate sînt gata să lupte împotriva necredincioșilor și să-i înfrîngă” — a declarat președintele Saddam Hussein: „Nu sîntem din cei care cedează în fața amenințărilor și veți vedea în ce cursă vor cădea americanii”, avertizînd că irakienii „li vor face să însoțe în sine”.

• Tariq Aziz, ministrul de externe irakian, a avertizat că dacă S.U.A. vor ataca Irakul, primul obiectiv al Bagdadului va fi Israelul. Cauza palestiniană constituie pentru Irak „o problemă de securitate națională”, a spus Aziz, adăugînd că de va fi atacat Irakul se va apăra cu curaj. În legătură cu scrisoarea adresată de G. Bush lui Saddam Hussein, pe care Aziz a refuzat-o, șeful diplomației irakiene afirmă că ea cuprinde elemente ale „unui limbaj ce nu-și are locul într-o corespondență între șefi de stat”.

• „Ca secretar al unei organizații consacrate păcii, este de datorie mea să fac tot ce este în putință pentru evitarea războiului” — a declarat Javier Perez de Cuellar, secretarul general al O.N.U., care va sosi mîine, sîmbătă, la Bagdad. „Mă duc la Bagdad cu autoritatea mea morală... Nu am pretenția să spun că misiunea mea va fi una a ultimei șanse. Ea va fi contribuția mea personală la căutarea unei soluții pașnice”.

• Reprezentantul permanent al României la O.N.U., ambasadorul Aurel-Drăgoș Munteanu, cu priieșul întrevederii pe care l-a avut-o cu Javier Perez de Cuellar, a făcut cunoscută disponibilitatea României de a participa cu efective militare sau experti la operațiuni ale O.N.U. de menținere a păcii. Oferta Guvernului Românici a fost primită cu satisfacție.

In pagina a III-a: Criza din Golf; NUMĂRĂTOAREA INVERSA; CONTINUA...

EXPRESIE A OPINIEI PUBLICE DIN JUDEȚUL CLUJ

ANUL III NR. 235
VINERI 11 IANUARIE 1991

8 PAGINI 3 LEI

Oricît de îngăduitori am fi, oricît de mare ar fi depozitul nostru de încredere (particulară, parte justificată tactică cu scopul de a nu produce inutile agitații) față de Putere, trebuie să recunoaștem — cîi caro slăm „în loja centrală”, ca observatori cît putem de obiectivi și răbdători — că Guvernul ne cam pune la încercare rezervele de seninătate.

Oricît de zăpăcitoare (gratuit, pînă și mochia justificabilă) a fost acțiunea opoziției (foarte pozitivă, chiar contradictorie, în interes și loc mai de aceea neconvingătoare și lipsită de aderență masivă), nici Guvernul nu se poate lăuda cu luciditate și fermitate, cu acea eleganță a guvernării minii de oțel, înmîntușale care, dacă nu-ți trezește auzul, cel puțin îți impune respect (nu teamă — teama o generează Legea). Într-un articol anterior comparăm eclipsa primului ministru cu un grup de samurai, decis la sacrificiul suprem sau la sinucidere, pentru îndeplinirea unui crez de bunăvoie asumat. Astăzi mă văd obligat să fac o corecție: echipa ministerială îmi ocea mai degrabă cavalerii Mesei Rotunde, răzbitori în căutarea pocălușii

Sfințitul Graal, prezidat de bonomul Arthur — Eliescu, avîndu-l ca prim neținut și viteză cavalier pe Lancelot — Roman.

Și asta nu pentru că sugerez individualism și haos (nici o aluzie la demisia ministrului culturii), ci pentru că întreaga echipă de buni sau și foarte

dacă s-ar fi cunoscut toate necunoscutele viitoare. Coborînd — de hăz, de necaz — nivelul discuției, no amînim de o glumă: un soț necăjit, întrebînd de ce nu divorțază, răspunde: — Una mai bună nu găsește. Altfel mai rea de ce să-mi iau? N-o s-o iau de la facerea lumii, de la convulsii școlilor,

lice sau etnice; or, minoritățile trebuie ascultate și ocrotite, dar nu impuse majorității. A pus carul înaintea boilor cu Decretul 51, acordînd facilități comercianților speculanți și nu producătorilor. Or, producătorii ar trebui să fie stimulați pe cale financiară (impozite, credite ș.a.). A pus carul înaintea boilor trecînd la liberalizarea prețurilor în condițiile lipsei reale de concurență și ale impunerii prețurilor de cartel, ori monopol al producătorilor. În condițiile în care nu numai că își cunoșteau fiecare posibilitățile, dar și plecau de la dolări tehnice, deci costuri, asemănătoare, ori identice. Or, lipsa reală de decentralizare (mai avem pînă la privatizarea adevărată) nu este compatibilă cu concurența. (Calme! În calcularea noilor prețuri s-a utilizat vechiul algoritm al costurilor, unele întreprinderi incluzîndu-și aprioric în ele beneficii de 15 la sută sau mai mult. Avînd de la început beneficiul asigurată, nu-i mai doare de creșterea eficienței). A pus carul în

Hic CALIAN

(Continuare în pag. a II-a)

AVENTURILE GUVERNULUI

buni specialiști pare a rălii cu multe ocheluri față de drumul anușat.

Nu sugerez că ar trebui să acordăm absolută încredere Guvernului; avem dreptul să contestăm capacitatea unuia sau altuia de a servi politica anușată; avem dreptul să-i impunem consecvența. Dar nu-i putem reproșa niciunul trădarea programului, cel puțin atîta timp cît n-o constatăm. Iar pentru asta Guvernul are dreptul la răgazul necesar punerii lui în operă. Recentul interviu la televiziune al domnului ministru Vătăsescu ne-a indicat multe din dificultățile încronate prin care a trecut — evitabile

evenimentele de la Tg. Mureș și cele din iunie. Mă voi referi doar la liberalizarea prețurilor și indexarea salariilor. Știu că unele dintre măsurile luate au avut drept cauză fie presiunea străzii, fie presiunea externă. Ambele — de natură politică. Ambele — implicînd compromisuri pe care Guvernul nu le-a dorit. Cu preț mare ușurință? Marea majoritate a populației — indiferent de interesele imediate ale fiecăruia — are senzația că în câteva momente Guvernul s-a prăpît. După 45 de ani de lipsuri, putem fi încă puțin răbdători. Guvernul a pus carul înaintea boilor cedînd unor minorități (po-

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN 1990

În ultimii ani economia românească s-a aflat într-un evident declin, dovadă fiind în acest sens și multitudinea de artificii în raportările statistice pentru a nu se putea înțelege dacă s-a realizat sau nu planul. Chiar cititorul nevizat își putea însă da seama din comunicatele forurilor conducătoare că lucrurile nu sînt în regulă, mai ales după ce s-au intensificat criticile la adresa Guvernului, a ministerelor etc., etc. Descreșterea nivelului productivității muncii și creșterea cheltuielilor de producție — cu deosebire a celor materiale — și înrăutățirea calității producției dădeau de înțeles că am intrat în ceva fără ieșire; orele suplimentare, duminicile declarate zile lucrătoare nu au adus nimic bun. Din contră: oamenii au obosit și mai mult, le-a scăzut puterea și pofa de a munci. Pe un astfel de fond salariile duse acasă erau tot mai mici, iar grija zilei de mîine tot mai apăsătoare. La toate acestea s-a adăugat atmosfera politică din ce în ce mai agitată. A venit Revoluția din decem-

brie 1989, care a pus pe poporul român într-o altă matrice, cu elemente decizionale determinate de motivații de altă natură, multe necunoscute și chiar neașteptate la vremea respectivă.

NE PUTEM AȘTEPTA LA MAI MULT?

Putea acest popor obosi, ajuns la limitele suportabilității sub toate aspectele, să facă mai mult în sfera producției materiale? Cred că mult mai mult nu putea, din considerentele la care ne vom referi în cele ce urmează (avem în vedere în principal industria).

În primul rînd, deoarece s-a intrat în 1990 cu „magaziile” goale, sau aproape goale. Deci, chiar dacă cineva dorea să lucreze, nu prea avea din ce. Criza acută de resurse materiale, care s-a manifestat puternic, mai ales în ultimii 5 ani, a accentuat dezechilibrul economic. Nivelul scăzut de resurse materiale într-o întreprindere sau ramură a condus la reducerea pro-

ducției și de aici la expedierea spre beneficiari a unor cantități mai mici de produse, care, la rîndul lor, neavînd suficiente resurse, au realizat mai puțin etc. Și lucrurile așa s-au încurcat, încît nici Dumnezeeu nu le-a mai putut desfăce. Ce să mai zicem de Guvern!

În al doilea rînd, trebuie menționat climatul de tensiune social-politică, starea cronică de instabilitate ce a caracterizat mai ales primele două-trei luni ale anului. Dar și în altele care au urmat. Într-o astfel de stare, numai de lucru nu-i arde omului.

În al treilea rînd, evidențiem ca factor cu influențe negative în sfera producției materiale unele decizii greșite, ineficiente sau adoptate cu întârziere sau chiar lipsa acestora după un an de la Revoluție, motiv pe deplin justificat de învinul Guvernului. Toate acestea, și multe

altele, au fost amplificate, în rînd, de actuala conjunctură internațională care nu ne este favorabilă.

Ne putem aștepta la ceva mai bun în 1991? Da, ne putem aștepta. Afirmăm că se bazează nu pe știri privind un plus de resurse căzute ca mană cerească. Nu, resurse nu sînt mai multe pentru că nu am produs mai mult; din contră. Despre resurse energetice să nu măi vorbim; sîntem strîniși cu ușa, motiv pentru care Guvernul a decis acțiuni dure, ca singura alternativă pentru moment.

Cînd am spus că ne putem aștepta la ceva mai bun în 1991 (cu un optimism prudent) am avut în vedere nu etapa primară de implementare — deoarece efectele acestora în deplinătate le vom vedea peste ani și ani —, ci convingerea că oamenii încep să înțeleagă — sau vor înțelege — cînd activitățile din unele întreprinderi se vor restrînge, că singura alternativă pentru a rupe cercul vicios este de a munci cum se cuvine, pentru a trăi mai bine.

Ion GOIA

ÎN ATENȚIA CITITORILOR NOSTRI

Datorită timpului relativ scurt în care s-au făcut abonamentele la presa centrală și locală în luna decembrie și faptul că unii factori poștali nu au insistat, în sectoarele lor, asupra reînnoirii abonamentelor, mai mulți cititori ne-au reclamat că au rămas fără abonamente pe anul 1991 la ziarul nostru. Pentru dinșii, ca și pentru toți cei doritori să primească ziarul la domiciliu cu regularitate, scufîndu-și efortul de a-l căuta în fiecare dimineață la chioșcuri (uncori, fără a-i găsi), precizăm din nou că abonamente pentru luna februarie și următoarele se pot face adînc la factorii poștali, cît și direct la oficiile poștale de care abonații depind, pînă la 26 ianuarie.

CITITORII în caz că factorul poștal nu se prezintă la domiciliul dvs. pentru reînnoirea abonamentului, solicitați personal oficiului poștal de care depindeți reînnoirea abonamentului — veți fi scutiți!

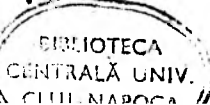
de alergătura ulterioară. Solicitați abonament pe timp mai îndelungat. Prețul lunar al abonamentului la „ADEVĂRUL DE CLUJ” este de 60 de lei și nu de 66 sau chiar 69 lei, cît ar reveni la cumpărarea cu bucată în unele luni. Așa după cum am anunțat, prețul de vînzare al fiecărui exemplar este de 3 lei, indiferent de numărul de pagini (4 sau 8) în care apărăm. Contra prețului unui bilot de tramvai, autobuz sau troleibuz, ziarul nostru vă pune la dispoziție, informații de ultimă oră, reportaje din viața economică-socială, comentarii politice, răspunsuri la scrisorile și problemele ridicate de dvs. și multe altele.

STIMAȚII CITITORII! Nu reclamați faptul că nu v-ați putut procura ziarul de la chioșc. Prioritate în stabilirea tirajului o are numărul de abonamente, și nu vînzarea liberă. Nu vrem să frosim hîrtia, ci să răspundem prompt opțiunilor dvs. ferme, exprimate prin abonamente lunare, trimestriale sau pe întregul an.

REDACȚIA

Desen de Mihai BACOCU

ACTUALITATEA UNUI EXPERIMENT

Una din cele mai frumoase, mai utile și mai chibzuite întrebări ale vieții se regăsește, firesc, în comunicarea subtilă dintre inteligență și pasiune, pe de o parte, și realitatea înconjurătoare, pe de alta. Comunicarea a cărei necesitate se impune tot mai mult în domeniul învățământului — temă pe care ne-am propus să o discutăm astăzi. Dialogul cu doamna profesoară Mariana Dragomir, director de studii al Liceului „Mihai Eminescu” din Cluj-Napoca, a avut darul de a dezvălui nu numai disponibilitatea deosebită, dorința manifestă pentru un progres real în sfera a ceea ce se înțelege astăzi prin învățământ modern și eficient, cât, mai ales, implicarea directă, nu lipsită de dificultate, a unor oameni ai școlii care au pornit pe acest drum.

Un liceu de tradiție, cunoscut de clujeni, a cărui nouă orientare, începând cu anul școlar în curs, este, poate, mai puțin cunoscută. Este vorba despre aplicarea unui experiment care se va desfășura pe durata a patru ani, având ca rezultat, crearea unui liceu de limbă și cultură române, cu accent deosebit pe studiul limbii franceze. Liceul funcționează, așadar, în regim experimental, cu clase intensive de limba franceză: trei clase a V-a cu șase ore de franceză săptămânal, o clasă a IX-a de profil real, dar care face și patru ore de franceză (urmind ca de la anul numărul acestora să ajungă la cinci, cu predarea unor discipline în franceză), două clase a IX-a de profil uman, cu șapte ore de franceză săptămânal, avind ca a doua limbă de studiu italiana sau spaniola. Să amintim și cele două clase de tip „clasic”, în care se predă latina și greaca, iar ca limbă modernă — franceza. Pentru anul școlar viitor se are în vedere extensia predării limbii franceze la toate clasele supuse experimentului, înființarea, e-

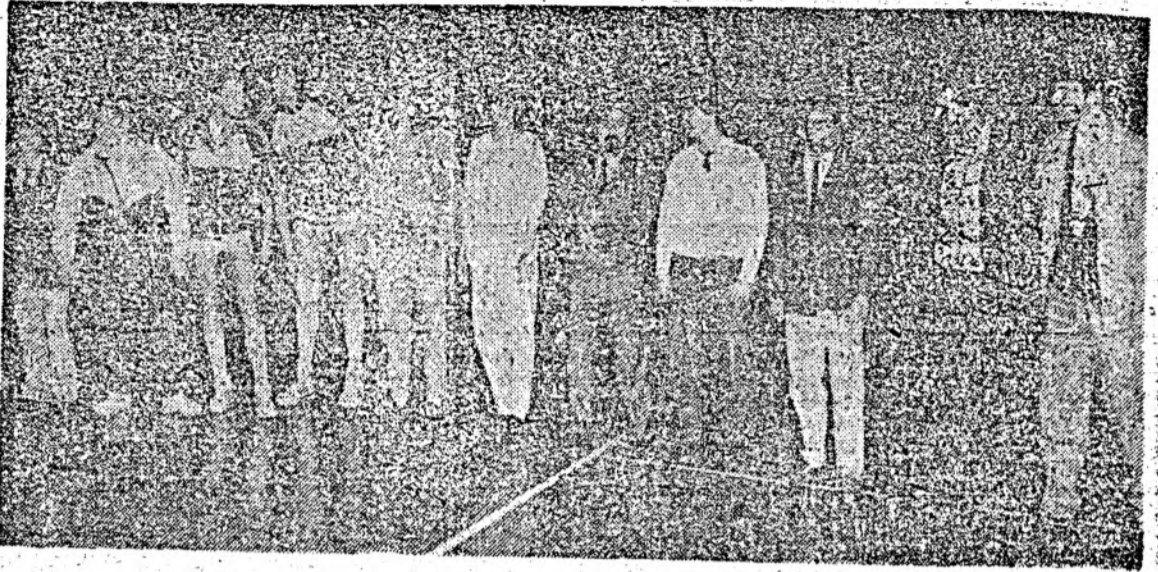
ventual, și a unei clase a IX-a cu profil de istoric-filosofie, obligativitatea promovării la admitere a unui test de limbă și la clasa a V-a etc.

Fiind singurul liceu din țară cu predare intensivă în limba franceză, elaborarea planurilor de învățământ și a programelor speciale s-a făcut și se continuă printr-o colaborare strinsă cu cadre didactice de la Facultatea de Litere, aceasta și în scopul realizării, în finalul experimentului, a unor micromanuale specifice. Începând cu anul școlar următor, se va trece la predarea în limba franceză și a altor discipline, scop în care, încă în această lună, cinci cadre didactice din liceu vor pleca în Franța pentru a urma, timp de 9 luni, cursuri de perfecționare, cu burse oferite prin serviciile culturale de pe lângă Ambasada Franței și Ministerul Învățământului și Științei. Foarte bună s-a dovedit colaborarea școlii cu lectorul de limbă franceză de la Facultatea de Litere, domnul Hornière, precum și cu domnul Paquetteau, directorul Institutului francez din Cluj-Napoca. Au fost demarate acțiuni de înfrățire cu licee din Franța, cum sînt Liceul „Montaigne” din Paris, un altul din Nantes, în fază avansată aflindu-se perfectarea unei colaborări cu un liceu din Toulouse.

Judecînd după multitudinea proiectelor în planul educației (inclusiv a celor ce vizează investiții extrem de necesare) întocmite cu realism, după satisfacțiile care nu au întârziat să apară chiar în scurtul răgaz al unui trimestru școlar, după curățenia și limpezimea gândurilor unui corp de dascăli valoroși, experimentul de la Liceul „Mihai Eminescu” are toate șansele să reușească. Pentru că, așa cum s-a dovedit de atîtea ori și n-a putut fi infirmat, învățătura celui înțelept este izvor de viață. Iși poate dori cineva mai mult? **Michaela BOCU**

SPORT

„CEI MAI BUNI ZECE SPORTIVI AI JUDEȚULUI CLUJ

Festivitatea de premiere la Sala Sporturilor: „Cei mai buni zece sportivi ai județului Cluj”, pe 1990, sînt recompensați pentru performanțele lor. Cu acest prilej au fost decernate și premiile

ziarului „ADEVARUL DE CLUJ” baschetbalistelor Daniela Moroșan și Svetlana Simion.

Fotografia: Radu SINTEJUDEAN

Baschet

12 din 12!

Ca la o paradă defilează băleții lui Gheorghe Roman și Liviu Moraru prin Campionatul național de baschet, cu pași siguri, privind doar înainte, trecînd cu lejeritate și mîndrie de fiecare adversar, fiind aplaudați de tribune, tot mereu pline, care savurează spectacolele de gală ale favoriților, ce se succed etapă de etapă. Cea de a 12-a (prima a returului) a însemnat victoria cu același număr obținută de clujeni, de această dată în fața Sportului Studentesc București, echipă aflată pe locul trei în clasament, de o manieră impresionantă, superioritatea coplesitoare a liderului fiind și de această dată evidentă. „5”-ul Mihai Sinevici, Gheorghe Mureșan, Horia Rotaru, Bruno Roșnavschi și Mircea Cristescu reprezentînd tot atîtea individualități de marcă, trecuți prin rodajul turului, alcătuiesc în prezent un team omogen, care se „ghicește” reciproc, realizînd în momentele de sincronizare deplină faze de real spectacol, ce ridică realmente tribunele în picioare. Demult nu am văzut

spectatori atît de fericiți și jucători atît de dăruți, bucuria de a juca înălturînd mai mereu tiparele tactice, lăsînd improvisația în prim-plan, spre deruta totală a adversarilor. Așa a fost și miercuri seara în Sala sporturilor, cînd clujenii au cîștigat la o diferență de 36 de puncte, dar care putea fi, fără să exagerăm, dublă, dacă ei respectau traseele jocului obișnuit, simplu și eficient. Dar au jucat, din start, deliberat, pentru public, riscînd multe ratări (și au fost destule) pentru reușita unor „coșuri” pe care pînă acum le vedeam doar la televizor și doar în baschetul american! Acestea fiind zise, și scrise, făcînd, iată, o punte între Divizia A și „N.B.A.”, să mai spunem despre acest meci că el a fost permanent la discreția jucătorilor, care au dominat copios jocul de la un cap la altul, Ghiță (Mureșan) „profesorul” și Bruno Roșnavschi („zburătorul”) fiind suveranii zonei panourilor, fie că a fost vorba de atac sau apărare, iar Mihai Sinevici (de o fantezie inepuizabilă), Horia Rotaru și

Mircea Cristescu și au împărțit locurile pe semicercul de la 6,25 m., concursul pentru aruncările de 3 puncte fiind cîștigat, de această dată, de Horia Rotaru. Bucureștenii, deruțați (ca și noi) de „tactica” gazdelor, au contat doar pe ambiția lui Constantin, Păun și, spre final, a lui Soare, care au muncit enorm pentru a evita o înfrîngere efectiv umilitoare. Scor final 99-63 (46-34). Marcatori: Mureșan 30, Roșnavschi 23, Rotaru 17 (5X3), Sinevici 11 (3X3), Cristescu 12 (2X3). Pinea 6 (au mai jucat Olprețan și Hnat), pentru „U”, respectiv Păm 22, Constantin 17, Școlab 4, Bărbulescu 5, Dobre 3, Soare 12. Arbitrajul competent al cuplului orădean D. Oprea și D. Roșca a contribuit la reușita acestei partide.

Mircea Ion RADU

Mîine, de la ora 11, în cadrul primei etape a returului Diviziei A feminine, se întîlnesc, în Sala sporturilor, „U” și Gaz Metan Mediaș.

AVENTURILE GUVERNULUI

(Urmare din pag. 1)

Întea boilor lăsîndu-se atras — în jocul politic cu o opoziție ce stă cu ochii spre fostul ei apus (nu spre Apus; ci spre trecut) și se ambalează în machiajurile mărunte, păgubitoare pentru țară. A pus carul înaltea boilor căutînd avantaje electorale pentru un partid care nu există încă. Și, după toate astea, a început să facă diferite concesii, recunoscînd direct sau indirect — e meritul său „autocritic” — că a greșit în aprecierea unor etape sau a conținutului unor decizii.

Ex adevărat, cum spunem, nimeni nu divorțează dacă nu găsește o nevastă mai bună. În această situație, un nou guvern, de coaliție națională — idee vehiculată cu multă lipsă de răspundere de propaganda partinică și „apolitică” a unei părți

din opoziție — este o aberație. Bulversarea actualei conduceri a statului, în lipsa unei legislații coerente și cuprinzătoare, n-ar face decît să încalzească reforma, să ne pună exact în situația mult așteptată de anumiți „prieteni”. Și, în răși mi se va reproșa că „dau vina” pe străinătate. Dar, doamnălor și domnilor, în toată istoria românilor numai Ceaușescu pare (nici de el nu sînt sigur sîntă la sîntă) să se fi considerat bunicul pămîntului, singurul care leagă și dezleagă destinele nu numai ale unei țări, dar și ale altora. Încă o dată: să fim mai modești în orgoliile de partid și de „relații” externe; în schimb, să fim mai uniți în nenorocire. Așa că, dacă sîntem îndreptățiți să-i cerem Guvernului să nu mai improvizeze, sîntem în aceeași măsură îndreptățiți să solicităm și celorlalți mai multă luciditate.

Invită sindicatele afiliate precum și alte sindicate care au depus necesarul pentru bilete de odihnă și tratament pentru anul 1991, la U.C.I.C. să se prezinte la sediul acesteia în vederea ridicării biletelor solicitate. **U.C.I.C.**

SALONUL ANUAL DE GRAFICĂ 1990

Sub egida Uniunii Artiștilor Plastici din România — Filiala Cluj se deschide expoziția „Salonul anual de grafică 1990”.

Vernisajul va avea loc luni, 14 ianuarie 1991, ora 12, la Sala mare a Complexului Expozițional din strada Iuliu Maniu nr. 2-4.

Județeană Cluj a Agenției Naționale pentru Privatizare. Filiala acordă sprijin agenților economici, întreprinzătorilor în procesul de privatizare.

RECORDURI ȘI... RECORDURI

Se cunosc multe recorduri, care de care mai senzaționale, în diferite domenii de activitate, în special în cel al sporturilor. Un record a înregistrat, recent, o scrisoare adresată redacției noastre, intitulată „Scrisoare către Moș Crăciun”,

care a fost expediată de către o cititoare din Turda — cu ștampila poștei din Cimpia Turzii din data de 6 decembrie 1990 — iar la noi a ajuns după o jumătate, în 7 ianuarie 1991. Ce să-i faci, recorduri s-au înregistrat și la... distanțe, dar pe piste de atletism.

(I.P.)

DE LA GRUPUL DE POMPIERI AL JUDEȚULUI CLUJ

În anul 1990, pe raza administrativ-teritorială a județului Cluj s-au înregistrat 222 de incendii și începuturi de incendii, care au provocat pierderi materiale în valoare de 4,3 milioane de lei. Cu alte cuvinte, cîte un eveniment la 1,6 zile și o pagubă de aproape 12.000 lei pe zi. Este mult sau puțin pentru un județ cu peste 750.000 de locuitori? Nu vom face noi aprecieri, dar în comparație cu anul 1989, numărul evenimentelor a sporit cu 67 la sută iar valoarea pagubelor a crescut de peste 10 ori. Raportat la nivelul național este mult, pagubele pe țară cifrîndu-se în jurul sumei de 60 milioane de lei, la care județul nostru și-a adus contribuția în proporție de 7,15 la sută. Ce se ascunde în spatele acestor cifre?

Victime umane: dăm aci exemplul chiriașului unei garsoniere aflate la etajul II, într-un bloc de pe strada Bucegi din municipiul Cluj-Napoca. Văzîndu-și locuința incendiată, acesta a intrat în panică și s-a aruncat pe fereastră.

Situații critice: în toată iernii, Cițcăuan Maria din Ocna Dejului a rămas cu casa fără acoperiș — distrus de incendiul izbucnit la o afumătorie improvizată lângă locuință.

Cazuri de neexplicat logic: animale rămase fără furaje pe timpul iernii, deoarece certurile și neînțelegerile din satele Batin și Micești din comunele Unguras, respectiv Tureni, au degenerat și s-au soldat cu incendierea bazelor furajere.

Tot din documentul statisticii, încă două informații: ultimul incendiu pe anul 1990 s-a înregistrat la data de 27 decembrie în Ocna Dejului, la locuința lui Cițcăuan Maria, iar primul incendiu al anului 1991 — la instalația de lapte praf din secția Baciu a Întreprinderii de Industrializarea Laptelui Cluj.

Lt. col. ing. Andrei TEKONCZIA

CEI MAI BUNI FOTBALIȘTI AI LUMII

Opțiunile unui juriu format din 102 ziarîști din cinci continente s-au oprit asupra lui Lothar Matthaeus, căpitanul echipei de fotbal a Germaniei, recentă campionă mondială, desemnat „cel mai bun fotbalist din lume în anul 1990”. Trofeul i-a fost decernat de Federația Internațională de Istorie și Statistică Fotbalistică. Matthaeus a totalizat 174 de puncte. Pe următoarele locuri s-au clasat: Salvatore Schillaci (56 puncte), Franco Baresi și Paul Gascoigne (cîte 52), Andreas Brehme, Diego Maradona, Marco van Basten, Roberto Baggio, Gary Lineker și Jürgen Klinsmann, „Balonul de aur” al Campionatului Mondial de fotbal a fost cîștigat de Salvatore Schillaci (1629 voturi), urmat de Lothar Matthaeus (1036) și Diego Maradona (802). Schillaci a obținut și „Gheata de aur” pentru cele 6 goluri înscrise la Coppa del Mondo, urmat de cehoslovacul Tomas Skuhravy (5) și camerunezul Roger Milla (4). Hugo Sanchez și Hristo Stoicicov au primit „Gheata de aur” pentru cele mai multe goluri înscrise în campionatele naționale din Europa (cîte 38 fiecare). Roger Milla a mai primit premiul „Franz Beckenbauer” pentru „contribuția adusă la crearea unei imagini pozitive a fotbalului”.

Criza din Golf: NUMĂRĂTOAREA INVERSĂ CONTINUĂ

MERSUL BLESTEMATULUI CEASORNIC

Se pare că mecanismul ceasornicului pus în mișcare cu săptămîni în urmă și ale cărui limbi, suprapunîndu-se în clipa funestă vor declanșa cea mai catastrofală explozie de 45 de ani încoace, nu mai poate fi oprit și își continuă implacabil nebuneasca funcționare. În momentul cînd redactăm această pagină, „ultima șansă”, a păcii, a rațiunii, cum a fost denumită înfîlnirea de la Geneva dintre secretarul de stat al S.U.A., James Baker, și ministrul de externe al Irakului, Tariq Aziz, a fost ratată prin refuzul părții irakiene față de orice compromis. Nici posibila înfîlnire (inițial refuzată) a ministrului irakian cu reprezentanții Comunității Economice Europene nu pare a avea mai multe șanse de dezamorsare a conflictului. În consecință, acolo unde viitorul unei bune părți a lumii va fi hotărît printr-un simplu ordin, miini grăbite au început

ceca ce plastic (dar nu mai puțin absurd) s-ar putea numi „să dezgroape securea războiului”.

Am vrea ca această pagină, pe care v-o oferim, să fie inutilă, să fie citită ca o simplă curiozitate ca umbra unui coșmar care a trecut. Din nefericire, în paginile ziarelor și publicațiilor ilustrate, în programele radio și TV, prin toate telexurile lumii continuă să se reflecte felul cum orele și minutele curg ireversibil în cea mai dramatică „numărătoare inversă” a pregătirilor de război.

Să nu mai aibă pacea și rațiunea, valoarea vieților omenesti, iubirea de Dumnezeu sau de Allah nici o șansă în încercarea de a opri mersul blestematului ceasornic?

R. DAN

Privind Vestul „drept în ochi”

Saddam Hussein este un visător care acționează pentru transpunerea în realitate a viziunilor sale de măreție, un jucător la ruleta politicii care își acoperă rămașagurile cu singele propriului popor. Există vreo speranță de pace în schimburile de replici belicoase dintre protagoniști? Invitația de a vizita Washingtonul adresată ministrului de externe irakian și planul de a-l trimite pe secretarul de stat la Bagdad au sugerat posibilitatea unui dialog și irakienii l-au luat în considerare ca pe o ofertă care nu poate fi refuzată. Dar Bush a considerat totul ca avînd un singur scop: să-l avertizeze pe președintele irakian direct, cu Baker privindu-l „drept în ochi”, cit de sumbre ar putea fi consecințele în cazul în care rezoluțiile O.N.U. nu vor fi aplicate. În consecință, irakienii au trecut la un război al calendarului și aproape totul s-a prăbușit. Saddam a declarat că nu crede că americanii au capacitatea de a suporta războiul. „Societatea

voastră nu acceptă 10.000 de morți într-o singură bătălie”, i-a spus el ambasadorului american la Bagdad cu câteva zile înainte de invadarea Kuweitului. De atunci începe el a agitat mereu spectrul Vietnamului. Fanteziile eroice, a avertizat el, „nu vor putea fi jucate pe pămîntul Irakului”. Bush insistă că fanteziile lui Saddam vor fi cele care se vor prăbuși.

Dar chiar și unii dintre cei mai înverșunați critici ai lui Saddam sînt circumspecți în privința scenariilor posibile ale predării. După cum explică un lider al opoziției irakiene din exil, „de fiecare dată Saddam a cedat ceva important pentru ceva și mai important”. Saddam a cedat calea navigabilă Shatt al-Arab Iranului în 1975 pentru ca acesta să nu-i mai sprijine pe kurzi; și a cîștigat posibilitatea de a le înăbuși rebeliunea. Cînd Saddam a cedat Iranului teritoriile cucerite de la acesta în 8 ani de război, a făcut-o pentru a putea păstra Kuweitul. Iar pentru a pleca din Kuweit cere retragerea Israelului din teritoriile ocupate — o propunere pe care administrația Bush nu poate și nu vrea s-o accepte.

Dar Saddam a trimis semnale repetate că „legătura” Kuweit-Israel nu este chiar atît de rigidă. Emisarii lui au schițat o înțelegere care va duce la încetarea ocupării celei mai mari părți din Kuweit și la arbitraje pentru disputele teritoriale. Dar dacă Bush crede că nu poate exista nici o soluție care să-l facă scăpa cu fața curată pe Saddam, șansele de evitare a războiului sînt neesențiale. O retragere necondiționată din Kuweit ar fi egală cu o predare. Criza financiară a Irakului a fost completată de blocada internațională și de pierderea a miliarde de dolari care ar fi venit din exportul de petrol. De asemenea, Irakul

nu va mai găsi credite disponibile după o retragere din Kuweit. Prețul în sine plătit pentru aventurile anterioare ale lui Saddam va ieși clar în evidență. Visul lui Saddam, de a deveni liderul arabilor va pieri ca fum.

Și totuși, unii analiști și diplomați americani cred că mai există o speranță de pace dacă, în loc să fie amenințat cu cît de mult va pierde în război, Saddam ar fi încurajat să-și dea seama că a cîștigat deja. El poate pretinde că a „schimbat ecuația” în politica Orientului Mijlociu și a lumii. Chestiunea muribundă a Palestinei a fost readusă în atenția lumii, chiar dacă nu se întrevăd în continuare soluții. Foarte important pentru arabi, care au căutat multă vreme un lider care să înfrunte Vestul, va fi faptul că Saddam este cel care se va uita „drept în ochii Vestului”, știind că cea mai mare putere din lume a ezitat înainte de a purta un război cu el. „Dintr-un punct de vedere, pentru prima dată în cariera sa, Saddam se află unde vrea să fie — în centrul puterii și al atenției lumii”, a declarat un specialist în probleme psihologice ale liderilor lumii. Pentru Saddam Hussein, un băiat care nu și-a cunoscut tatăl, dintr-o localitate săracă a Irakului, șansa de a se confrunta cu președintele Statelor Unite față în față, și cu întreaga lume drept asistentă, poate să fie culmea unui vis, care să merite prețul de sine pe care l-a plătit țara sa la dorința lui. Va fi sau nu război în Golf? O întrebare teribilă, al cărei răspuns îl vom afla poate mai repede decît 15 ianuarie.

Traducere și adaptare din „Newsweek” de C. TUDOR

OAMENII CHEIE AI CRIZEI DIN GOLF

SADDAM HUSSEIN

În 1959, la 22 de ani, Saddam Hussein participa la primul său complot. A ratat și a plătit cu doi ani de exil în Egipt. De cînd e la putere a deșeurat la rîndul său zeci de comploturi și a eliminat numeroși adversari și rivali, uneori cu propria mîna.

Dominînd prin teroare, el poate să verse sînge nevinovat, dar și să dea înapoi mai ușor decît președintele american. Un complot s-ar putea să-l doboare, însă cea mai mare șansă a lui este că moștenitorul său prezumtiv, Taha Yassim Ramadan, e cel puțin la fel de înspăimîntător pentru americani.

GEORGE BUSH

La 18 ani, George Bush a preferat să se înroleze pentru a lupta cu japonezii decît să intre la Universitate. La 65 de ani a trecut peste reticențele militarilor săi pentru a impune trimiterea unei forțe de intervenție contra Irakului. „In afacerea asta era ca un simbure dur”, mărturisește un membru al anturajului său, Firea sa colegială l-a făcut ca acum să lase în seama Pentagonului și a șefului Statului major, Colin Powell, grija operațiilor. Problema sa principală este să nu cedeze în fața lui Hussein, asigurîndu-și totodată sprijinul comunității internaționale și, în primul rînd, cel al opiniei publice americane, gata să se revolte de îndată ce se varsă o picătură de sînge.

TAHA YASSIM RAMADAN

La 52 de ani ocupă, după spusele unui iordanian, „slujba

cea mai periculoasă din Irak”: aceea de moștenitor prezumtiv al lui Saddam Hussein. Fiindcă acesta din urmă nu iubește deloc rivalii potențiali. Numai că nici Taha Yassim Ramadan nu e un îngeraș. Ministru al industriei din 1972, s-a adresat astfel colaboratorilor săi la instalarea în funcție: „Habar n-am de industrie. Tot ce știu e că cine nu va munci din greu va fi executat pe loc”.

COLIN POWELL

Născut în 1937 la Harlem din părinți jamaicani, Powell e primul negru ajuns șef de stat major general. Crede, desigur, în visul american. E convins că ideea declinului american este o minciună, de vreme ce Statele Unite îndrăznesc, încă, să se pcarate ca o mare putere. Căpolent și placid, acest „Eisenhower negru” nu stă să discearnă nuanțele. Le-a spus de curînd ofițerilor săi: „Dacă aveți de gînd să recurgeți la forță, trebuie să fiți cît se poate de masivi și hotărîți”.

JAMES BAKER

Secretar al Trezoreriei sub Ronald Reagan, secretarul de stat James Baker este un vechi tovarăș și complice al lui George Bush. Texanul joacă pe eminența cenușie și se pricepe mai degrabă la manipulări decît la durități. Rolul său de secretar de stat a fost acela de a vinde diplomația Americii aliaților și adversarilor deopotrivă. De la declanșarea crizei din Golf, și-a petrecut o bună parte din timp telefonîndu-i lui Eduard Șevardnadze pentru a-și asigura sprijinul sovietic. Prin fire e împăciulor mai degrabă decît scandalagiu.

TARIQ AZIZ

Ministru al afacerilor externe este, cu părul alb, cel mai cosmopolit dintre miniștrii irakieni. Creștin, s-a priceput perfect să vîndă regimul lui Saddam Hussein Occidentului în timpul conflictului irano-irakian. A călătorit mult în Occident, unde are numeroase și importante legături. Altădată foarte anti-izraelian, s-a pronunțat mai nou pentru o înțelegere între statul evreu și palestinienii. Ar putea fi omul care să negocieze un compromis cu Statele Unite. Se spune, însă, că influența lui asupra lui Saddam Hussein e slabă.

RICHARD CHENEY

Actualul șef al Pentagonului este un politician, vechi deputat de Wyoming în Camera reprezentanților. Are reputația unui îns bătaios, agresiv. Se bucură, însă, de respectul semenilor săi și de cel al presei. Va fi un atu util pentru cînd va trebui să motiveze în fața colegilor din Congres intervenția americană în golful Persic.

BRENT SCOWCROFT

Mic, distins, cu voce moale și manierat este consilierul pentru afaceri de securitate al lui George Bush. La cei 75 de ani se bucură de o reală autoritate morală la Washington. El a anchetat asupra scandalului „Irongate”. Prima sa sarcină a fost aceea de a reface Consiliul Național de Securitate ca organ consultativ, nu ca adăpost de cow-boys cum a fost pe vremea lui Ronald Reagan.

greșeală să-și subestimeze adversarul. Saddam Hussein are mai multe avantaje: el mizează pe nedreptățile făcute arabilor, pe conștiința încărcată a occidentalilor și, mai ales, pe teama de un măcel mondial. Bush nu poate exista decît pe ideea intereselor petroliere occidentale. Are un ecou slab și respectarea dreptului internațional și a dreptului Kuweitului la existență. Cel mai bun argument al său e unul preventiv: să oprească un dictator periculos înainte de a fi prea trziu. Dar mai trebuie să-l convingă pe occidentali, un pic lași, că altminteri s-ar putea să-l coste scump.

Traducere și adaptare de Ana Maria GANEA după „L'Hebdo” nr. 35, 1990.

ÎNGRIJORĂRILE GENERALULUI SCHWARZKOPF

Supranumit „Ursul” din cauza staturii sale — 1,96 m înălțime, 115 kg, o înfățișare mai curînd morocănoasă, impasibilă, de om care judecă cu sînge rece în cele mai dramatice situații, hotărît să le înfrunte — generalul american H. Norman Schwarzkopf a fost numit comandantul suprem al trupelor dislocate în Arabia Saudită. Militar de carieră, de două ori rănit în Vietnam și decorat cu cele mai înalte distincții ale armatei americane, el poartă, pe lîngă cele patru stele de general, și însemnele gradului obținut în armata saudită cu care, are, de altfel, strînse legături „de familie” prin tatăl său, consilier militar american în această zonă începînd cu anul 1946. Dar aceea a fost o perioadă mai curînd romantică — își spune uneori generalul, conștient că realitatea dură, înedită, poate și de neevitat, este în fața — dincolo de întînderile vălurite de nisip. Apreciînd lucid situația și foarte bine informat asupra jocului continuu al echilibrului dintre forțele de șoc, avantajele și dezavantajele terenului, starea de spirit a părților aflate „față în față” cu tot mai multă obstinație pe măsura ce orele și zilele pînă la momentul critic se reduc — „Ursul” încearcă uneori s-o dea pe glumă, știînd că nimeni nu-l va lua drept bravadă lefînă cuvintele ce exprimă un crez adînc înrădăcinat: „Ne-au trebuit mai mult de trei ani ca să trimitem 400.000 soldați în Vietnam. În trei luni, am adunat sub comanda mea aici, în Golf, 420.000 oameni, 2000 tancuri, 1300 avioane — ele vor putea fi 2000 în ziua decisivă, 7 port-avioane și am creat 110 construcții mi-

litare”. (De la această declarație a generalului, din decembrie, forțele puse la dispoziția sa au sosit). „Privind ordinul să facă un anumit lucru — continuă generalul vorbind despre sine acum la persoana a treia — Norman salută și execută prompt acel ordin, preocupat să aibă un minim posibil de pierderi în vieți omenesti. Dacă ordinul va fi dat, ne vom arunca toate forțele în luptă”.

„Ursul” schițează un suris, nu tocmai convingător. E drept, forța multinațională dispune de informațiile furnizate clipă de clipă de sateliți — printre ei, Air Force Payload-658 informează asupra oricăror deplasări de trupe irakiene, pe lîngă alți cinci sateliți foto, pe lîngă unii urmărind convorbirile dintre Bagdad și generali irakieni și altul de alertă antirachetă în instanțe — ca și de alte mijloace sofisticate specifice războiului electronic. Dar sînt viețile omenesti, ale soldaților hotărîți să-l alunge pe invadator din Kuweit și, desigur, ale irakienilor, dintre care mulți civili a căror unică vină este prea marea lor credință într-un conducător despot. O cută pe fruntea generalului Schwarzkopf: pe lîngă materialele de întărire a capacității de luptă și cele destinate traiului normal al trupelor multinaționale, pe lîngă numeroase surprize menite să-l dispună pe soldați, avioanele au debarcat cu totală discreție, și 40.000 „body bags”, saci în care vor fi depuse trupurile militarilor uciși, în vederea repatrierii... Vor fi suficiente? (După „Paris Match”).

D. TRAIANU

O NOUĂ STRUCTURĂ A ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ROMÂNESC

REFORMA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI (III)

O intervenție oportună și bazată pe elemente reale și de perspectivă ale învățămîntului românesc a avut-o domnul Sorin Cristea, ministru secretar de stat la Ministerul Învățămîntului și Științei care, pe lângă relevarea necesității descentralizării deciziilor și identificarea unor valori pedagogice tipice sistemului democratic și de trecere spre societatea de tip informațional, a propus o nouă structură a organizării învățămîntului românesc ca sistem deschis după cum urmează: învățămîntul preșcolar: 3 — 6 ani; învățămîntul primar: 6 — 11 ani (cu o clasă pregătitoare de la 6 la 7 ani), clasele I — IV; 7 — 11 ani; învățămîntul gimnazial: 11 — 15 ani (16 ani) cu clasele V — VIII (o clasă suplimentară de recuperare și pregătire a examenului de admitere în învățămîntul mediu pentru elevii care nu au reușit la examenul de admitere în anul anterior). Rezultă un învățămînt de bază, general, obligatoriu și gratuit, de minimum 9 ani; învățămîntul mediu: — liceal — clasele IX — X cu programă școlară unitară, clasele XI — XII cu profil științific, tehnic sau socio-uman, pe bază de opțiuni — fiind scema de rezultate școlare și de structură aptitudinală și motivațională a fiecărui elev, conturată până la această vîrstă; profesional (2 — 3 ani), pe diferite profiluri socio-profesionale stabilite în special pe plan local, cu sau fără burse de întreprinderi; învățămîntul superior: — de gradul II 2 — 3 ani, institute tehnice, pedagogice, sănătate, de gradul I, 4 — 6 ani, învățămînt superior universitar, politice, de medicină, de arhitectură, agronomic, de cultură fizică și sport.

Domnul Sorin Cristea a subliniat legătura directă ce există între cele trei aspecte ale reformei sociale în general și gîndirea unor valori pedagogice specifice sistemului, democratice. Această, avîndu-se în vedere criza educației în plan mondial, care n-a reușit să se desprindă de modelele culturale tipice societăților industriale și să se restructureze pe baza societății de tip informațional, deși în țările capitaliste dezvoltate re-

vine în munca școlară este un calculator la aproximativ 50 de elevi. Vor trebui, în cel mai scurt timp, înlăturate consecințele unor specializări înguste, precum și ale unei ambiguități legislative în învățămînt, mai gravă decît însuși vîdul legislativ.

Ceea ce ni se pare foarte important este faptul că se gîndește, se lucrează la un sistem de învățămînt deschis, care să permită și chiar să necesite, prin structurare, permanente ameliorări, pornind de la valorificarea a tot ceea ce este pozitiv în învățămîntul tradițional românesc, cu deosebire în ciclul primar, unde avem un corp valoros de învățători cu o activitate meritorie. Din curs tendințelor mondiale, învățămîntul românesc va trebui să se îndrepte și el spre prelungirea momentului de orientare școlară și profesională pînă după 16 ani. Ceea ce presupune renunțarea la orientarea timpurie de genul opțiunii pentru liceele pedagogice (școlile normale) care se vor transforma în colegii pedagogice (institute de învățămînt superior de rangul II), în care să se pregătească educatoarele și învățătorii avînd ca specialitate secundară și una din limbile franceză, engleză sau germană. În vederea acestui salt va trebui să crească și rolul așa-ziselor laboratoare de orientare școlară și profesională. Ele vor deveni centre de asistență psihopedagogică și, prin conlucrare eficientă cu psihopedagogii din învățămîntul preuniversitar, vor putea să-și asume mult mai bine și mai eficient aceste obiective psihopedagogice și socio-afective care să vizeze reducerea reală a repetenței și reputului în orientarea tinerilor elevi. Desigur, s-ar putea pune aici întrebarea: „Ce vom face cu virtuțile?” Dacă în învățămîntul primar și gimnazial al clasele I-a și a V-a sînt organizate ca etape de observare (cu o fișă psihopedagogică unică și care să aibă valoarea cataloagului), iar clasa a IX de pregătire pentru admiterea în învățămîntul mediu, atunci elevii buni și foarte buni ar putea „sări” această clasă, fiind admiși printr-un examen riguros direct în clasa a X-a. Mircea BERTEA

EVITAREA SUPRAÎNCĂRCĂRII ELEVILOR

În condițiile trecerii la săptămîna de școală de 5 zile, la prima vedere elevii s-ar bucura de mai mult timp liber, folosit pentru studiu individual, sport, excursii, activități recreative. În realitate, solicitarea lor a crescut. Actualul plan de învățămînt prevede, pentru clasele VI—VIII, cîte 29—30 ore săptămînal, ceea ce înseamnă 6 ore pe zi. Oare poate un elev, la vîrsta de 12—13 ani, să se mobilizeze la lecții cîte 6 ore? Experiența ne arată că randamentul poate fi maxim la 3—4 ore. Ce se întîmplă cu celelalte? Poate fi întocmit un orar atît de „pedagogic”. Încît ultimele ore să fie numai muzică, desen, sport? După 6 ore de muncă, elevul ar avea nevoie de cel puțin 4 ore de odihnă. Dar lui îi mai trebuie 3—4 ore de pregătire pentru a doua zi. Un copil conștiințos, care vrea să obțină rezultate bune la învățătură, nu-și termină lecțiile pînă la orele 20—21. În plus, planul de învățămînt prevede și organizarea unor cercuri științifice, culturale-artistice, literare, sportive, ansamblu coral — toate intrînd în norma cadrelor didactice. Nimeni nu și-a pus întrebarea dacă acestea pot intra și în norma elevului?

Pentru elevii buni, urmează și olimpiadele școlare. Acestea necesită pregătire suplimentară. Cînd se poate face pregătirea și

în detrimentul căror obiecte de învățămînt? În prezent, școala fiind un drept, exigențele cadrelor didactice sînt în creștere. Pe ce considerente se insistă atît de mult asupra calității? Le-am creat elevilor condiții optime, pentru a le pretinde calitate?

După 5 zile de solicitare maximă, elevii au nevoie de relaxare. Abia luni încep să-și revină și nu întotdeauna se prezintă bine pregătiți. Totul este explicabil atunci cînd nu se ține seama de particularitățile lor de vîrstă la întocmirea planului de învățămînt. Să nu mai vorbim de programul foarte încălecat la unele obiecte.

Singura soluție este eliminarea unor obiecte din planul de învățămînt și reducerea numărului de ore la alte specialități. „Pregătirea opțională” în învățămîntul gimnazial nu-și justifică prezența în actualele condiții materiale de care dispun școlile. Lucrul manual și biologia, la clasele V — VI, pot fi reduse cu cîte o oră. Chiar și educația fizică, în cazul în care elevii participă și la cercuri sportive. Elevii să participe opțional la cor sau la sport. În acest mod s-ar ajunge la 5 ore pe zi, eliminîndu-se, cel puțin parțial, supraîncărcarea elevilor.

Ioan CIMPEANU,
Școala generală nr. 17 Cluj-Napoca

STUDIUL DISCIPLINELOR UMANISTE

Potrivit interesului pentru limba și literatura română, se cere introdușă o nouă disciplină: creștinism cu noțiuni de istorie a altor religii. O necesitate, printre altele, admițînd că valoare estetică înseamnă și re-luarea unui nucleu de sensibilitate și gîndire mitică. Este bine să facem apel, cu altă aplicație însă, la o sugestie a domnului profesor Mircea Zăciu. Domnia-sa propusese, cu cîțiva ani în urmă, ca studiul universitar al literaturii române să înceapă cu etapa modernă, pentru că oferă un material cunoscut. În mod analog judecînd, ar trebui să se înceapă cu creștinismul și religiile istorice contemporane. Cu cît o credință religioasă este mai veche, cu atît ridică mai multe dificultăți în înțelegerea ei. Este suficientă cite o oră pe săptămîna, din clasa a VII-a pînă în clasa a XII-a. Cu un accent suplimentar pus pe acele continuări de credință care au corespundență direct în operele literare studiate la clasă.

Din aceeași perspectivă gîndind lucrurile, este nevoie de o extindere în sfera disciplinelor psihosociale. Actualmente ea se limitează la psihologie, disciplină ruptă astfel de legăturile ei legitime cu psihosociologia. Care la rîndul ei este insuficientă fără sociologie, deci logic ar fi să existe toate trei în programa școlară. Prezente sînt o oră pe

săptămîna afectată grupului lor, în cadrul ciclului liceal. Și în acest caz intervin priorități solicitate de celălalt obiect de studiu, limba și literatura română. Din psihologie: teoria temperamentelor; reglaje hormonale, comportamente deviante, noțiuni de psihiatrie. Sociologia poate oferi utile cunoștințe despre grupuri sociale, ideile de rol și status social, simbolismul social. Iar psihosociologia, date despre fapte psihice datorate vieții intragrupale, conflicte de rol, marginalizarea și urmările ei.

Istoria consider că este corespunzătoare ca număr de ore, nu ca structură a predării. O bună conexiune cu limba și literatura română ar presupune mai puțin interes factual și interes mai mare pentru fenomene ample. Nu este lesne accesibilă ideea de curent literar fără descrierea corespunzătoare a tendințelor istorice pe care o reflectă. De asemenea, istoria este și a civilizației, a vieții zilnice, aspect aproape ignorat în manualele noastre. Iar multe dificultăți de contact ale elevilor cu texte literare, fie vechi, fie reprezentînd epoci trecute, pornesc de aici. Nu se sesizează subiectul, natura conflictelor, motivațiile personajelor, totul este abstract, evasecat. Propun de acea și dezvoltarea unor capitole de istorie a vieții cotidiene românești, pe provincii și perioade.

Orele suplimentare solicitate de disciplinele menționate nu încercăm elevul ci, dimpotrivă, îi reduc timpul de lucru. Se ajunge la o înțelegere mai rapidă în alte direcții ale învățării ceea ce conduce potențial la reducerea numărului de ore acolo. Odată înșusită, în limbi mari, gramatica limbii latine, procesul de fixare a cunoștințelor și deprinderilor de gramatică românească devine mult mai rapid. La fel, cunoașterea istoriei religiilor face ca timpul afectat deprinderii sensurilor literare din aceste personaje și substrat comportamental mitic să fie redus. Invers, obiectele menționate pot profita de o pregătire prealabilă, prin limba și literatura română ca disciplină, a subiectelor, temelor pe care ele le abordează. Este posibil un învățămînt rațional, care să conducă la rezultate mai bune în timp mai scurt.

Călin MANILICI

Nota redacției: Despre importanța studierii limbii latine — a se vedea articolul „Și toți de la Rîm se trag” din aceeași pagină a ziarului nostru.

„ȘI TOȚI DE LA RÎM SE TRAG”

Cele scrise de cronicarii din secolele XV—XVII în legătură cu originea românilor, cu limba lor latină, cu vechitarea lor pe acest pămînt, cu unitatea lor teritorială au fost semnalul, primul semnal, al conștiinței de neam și de limbă a acestui popor. Pînă în secolul al XVIII-lea toți cronicarii români și străini (care s-au referit la istoria românilor) erau convinși de acest lucru și o scriau clar.

A venit apoi, la începutul secolului al XVIII-lea, acea uriașă personalitate a istoriei românești, episcopul unit Inochentie Micu-Klein, primul ideolog național, cel care a trasat definitiv linia directoare a luptei naționale românești și a folosit cel dintîi, constatarile cronicarilor ca argument în favoarea cererilor sale de drepturi politice, economice și sociale pentru toți românii. A venit apoi corifeii Școlii Ardelene, prelați, cronicarii, istoricii, literații greco-catolici (S. Micu, Gh. Șineai, P. Maior, Gr. Maior, I. Budai-Deleanu și alții), care au încercat să demonstreze științific cele afirmate de predecesorii, făcînd din originea noastră latină, din limba noastră neolatină, din vechimea noastră pe acest pămînt baza europenismului nostru. Într-o luptă națională, politică și ideologică în același timp, s-a bazat pe aceste idei principale pînă la 1918. Dar nu numai pe ele. Toată această luptă s-a bazat pe școala românească, iar școala românească s-a clădit mai ales pe cunoașterea istoriei române și a limbii latine, din care s-a născut și limba română.

De la înființarea școlilor Bălajului, primele școli oficiale românești din Transilvania, și pînă la 1948 cunoașterea limbii latine a fost principii pe care s-a bazat orice școală românească liceală și superioară. Începînd de la 1700 copiii români au fost „acceptați” în școlile latinești catolice din Transilvania și din Imperiul Habsburgic. Începînd din 1700 a pornit orientarea spre școlile catolice de la Roma. Apoi de la mijlocul secolului al XVIII-lea latina s-a introdus în școlile românești de la Bălaj. Sistemul școlar liceal și superior din Transilvania imperială, din Principatele Române și din Regatul Român, a avut ca temelie pînă în 1918 limba latină. Existau apoi în România Mare cel puțin patru facultăți unde se studiau latina și greaca (Cernăuți, Iași, București și Cluj). Existau institute de studii clasice unde cercetarea istorică se întemeia pe cunoașterea limbii latine.

Pînă în anul 1948 respectul pentru limba latină s-a păstrat neștirbit, iar școala românească a fost astfel ancorată (și nu numai astfel) în școala europeană. Căci experiența românească în acest domeniu se baza nu numai pe constituția originii latine, ci pe reala valoare, universală, a limbii latine și pe realizările Occidentului european în această privință. Dar a venit peste noi „reforma” revoluționară a învățămîntului din 1948. Și vîndiniei urmașii ai Romei, împesirițați bine cu agenții și slugile sovietice de nit neam, au scos latina din școala românească, așa cum au negat cu înverșunare și originea noastră latină, făcîndu-ne slavi curați. Și apoi a început jocul de-a baba orba cu limba latină. După 10

ani, prin 1958, s-a introdus iar în licee, pentru studiu timp de un ora, iar s-a scos și iar s-a introdus. Iar acum, în anul 1991, limba latină se studiază minimal în liceu, într-un singur an.

Am scris cele de mai sus ca o pledoarie pentru reintroducere limbii latine începînd din clasele gimnaziale. O fac ca anul care știe ce înseamnă să nu fi studiat limba latină. Oare avem sau nu avem factori responsabili la conducerea învățămîntului? Oare urechile astupate cu ceară roșie atîția ani ale funcționarilor din acest minister al învățămîntului nu s-au destupat încă? Nimeni nu-și dă seama că revoluția trebuie să se producă și în școală și mai ales în școală? Nimeni nu-și dă seama de rolul cultural, educativ, formativ al acestei materii, prezentă în programele tuturor țărilor din Europa civilizată? Or, poate că trebuie dați afară toți acești funcționari, în frunte cu miniștrii și aduși experți străini!!!

În final doresc să subliniez câteva lucruri:

1. Intrarea noastră în Europa pe plan spiritual implică înlăturarea unui decalaj cantitativ și calitativ mare. Studierea limbii latine poate avea urmări binefăcătoare nu numai în domeniul umanist, ci și în cel tehnic, medical, științific. Menționez aici doar faptul că în Marea Britanie (și deci în toate țările care practică sistemul englez) obținerea unui titlu medical superior implică un sever examen de limba latină!!!

2. Este necesară o revizuire totală a programelor școlare pentru clasele V—VIII, care trebuie să cuprindă cel puțin 2 ore de limba latină săptămînal pentru fiecare an de studiu. Exemplele sînt edificatoare în liceele de profil: Franța: 6 ore săptămînal; 8 ani de studiu; Italia: 9 ore/5 ani de studiu; Anglia: 4 ore/4 ani de studiu; Germania: 4 ore/4 ani de studiu; Polonia: 3 ore/4 ani de studiu și lista poate fi extinsă.

3. Un obiectiv imediat ar putea fi aplicarea experimentală la liceele cu profil clasic a unui sistem nou. Ar trebui ca, începînd cu anul școlar 1991—1992, să se introducă din clasa a V-a ore de limba latină, cite trei pe săptămîna, și astfel s-ar ajunge la un nivel acceptabil.

4. Ar fi necesară o conferință națională a profesorilor de limba latină, care să întocmească o programă temehnică, după modelele din vestul Europei și care (programă) să se aplice începînd din 1991.

Cine crede că lupta noastră națională s-a sfîrșit se înșală. Cine crede că argumentele istorice de care dispunem sînt suficiente pentru a explica științific latinitatea și continuitatea noastră este un naiv. Iar cine crede că în acest proces se mai poate fără specialiști în limba latină, fără o bază numeroasă de latinisti este o totul străin de ceea ce se numește interes național.

Limba latină este purtătoarea unui patrimoniu imens al culturii universale, fără de care nu putem exista ca neam, ca națiune europeană. Iar dacă 46 de ani de comunism nu au reușit să ne atragă spre Moscova, vrem acum să ne continuăm drumul mai departe spre Orientul Îndepărtat?

Nicolae GUDEA

POLITIA in actiune 24 din 24 de ore

BILANT INGRIJORATOR

Stă în firea lucrurilor ca la început de an să privim (obiectiv, dacă se poate) asupra fenomenelor petrecute în anul care s-a scurs, să tragem linie, cum se spune, și să concluzionăm. Acest lucru l-au făcut în aceste zile, și cei din Poliție și, credem, cifrele sintetice n-au fost deloc în măsură să ne liniștească.

Dintr-o discuție purtată cu domnul maior Virgil ARDELEANU, locțiitor la comanda Poliției municipiului, am înțeles că bilanțul infracțional pe anul trecut a fost în creștere îngrijorătoare față de 1989, volumul de muncă la cercetări penale, lucrări și cauze înregistrate se ridică la 3712, cu 1847 cazuri mai multe față de anul precedent. S-au înmulțit nepermis de mult infracțiunile cu violență, omorurile, violul, furturile, pruncuciderea ș.a., ridicându-se de la 18 la 50 de cazuri (acestea numai pe raza municipiului Cluj-Napoca). Numeroase, foarte numeroase au fost în anul 1990 și atentatele la avuții publice, prejudiciul înregistrat (infracțiuni constatate și cercetate de Poliție) depășind

2 milioane lei. (De precizat că la avuții particular prejudiciul a fost mult mai mare.)

Am semnalat, nu o dată, gravele încălcări ale regulilor de circulație și iată, în statistica alcătuită acest fapt își regăsește un ecou tragic. Bilanțul ne spune clar: au avut loc 3266 de accidente. Mult, cu atât mai mult cu cât cele mai frecvente dintre ele puteau fi evitate. Dintre cele 146 de accidente de circulație, se înregistrează cazuri deosebit de grave cum ar fi: 32 de morți și 94 de răniți foarte grav.

Ne oprim aici cu înșiruirea acestor cifre de-a dreptul alarmante. Vă mai spunem doar că domnul maior Virgil Ardeleanu a ținut să sublinieze că, în anul care a trecut au crescut eficientele de personal polițienesc, există speranțe de o mai bună dotare tehnică a tuturor sectoarelor. Nu de alta, concluzionăm noi, dar fără aceste două elemente (și, să recunoaștem, încă multe altele) nu se poate asigura o eficiență maximă a activității în acest important domeniu al vieții sociale.

CAROSABIL

De vorbă cu domnul locotenent colonel Augustin Chira, șeful Biroului circulației din cadrul Poliției municipiului Cluj-Napoca

Vreau să atrag atenția participanților la trafic că pentru o mai bună coerență în trafic s-au ridicat restricțiile de oprire în Piața M. Viteazul, Ștefan cel Mare, 1 Mai, străzile Moșilor, I. Creangă, Clinicilor, G. Barițiu, Horea, K. Marx și Traian. Este necesar însă să se respecte cu strictețe prevederea legală de a nu opri la mai puțin de 50 de m de stațiile pentru autovehiculele transportului în comun, precum și limitările de oprire în străzile Napoca, Memorandumului, Gh. Doja și Piața Unirii (latura dinspre Banca Națională).

— Alte noutăți?

S-a redat circulația traficului greu pe străzile Căii Ferate, Horea, Locomotivei și P-ța Gării. O precizare necesară: să se respecte indicatorul „Obligatoriu la stînga” din Dragalina spre Horea, ce dă posibilitatea precelecției pe două benzi. S-au ridicat indicatoarele „Obligatoriu la dreapta” de la ieșirea din str. Brașov/Baba Novac iar sensurile unice din A. Iancu și I.C. Brătianu (fost 23 August) sînt mutate după intersecția cu str. B.Novac. Nu uitați, stîmți conducători auto! Str. Petofi (fosta Tutunului) și B-dul 22 Dec. are instalat indicatorul „Obligatoriu la dreapta”.

— Ce se preconizează pentru îmbunătățirea circulației în municipiul nostru?

— Nu peste multe zile vom avea finalizată semaforizarea străzilor Cehoslovaciei, A. Vlaicu și în P-ța Cipariu, apoi modernizarea intersecției Calea Turzii cu Bună Ziua iar dacă IJTL va lua măsuri, vom redă circulației pe două sensuri și str. Cimpului.

DE LA POLITIA ECONOMICA

NOTI PE... ROTI

Am semnalat, nu o dată, tendința unora de a fura autoturism și motociclet. Nu din vină lor, Doamne fereste! Numai și numai din cauza proprietarilor care și parchează mult lubitele mașini „mici” în locuri neiluminate, fără o minimă siguranță ca răufăcătorii să nu-și poată face de cap și, de ce nu, fără nici un fel de interes pentru asigurarea parcării cu paznic. Sigur că hoții care în ultima vreme se simt mai bine „motorizați”, nu țin cont de asemenea amănunte. Profită de mai orice neatenție și aduce neozz mare. Situația întocmită de Biroul circulației al municipiului nostru arată că măsurile de care pomenim înai înainte ar trebui luate cât mai grabnic. Autoturisme furate au fost nenumărate poate. Dar și la această oră sînt 7 motorizate care... nu sînt. Faceți, deci, în așa fel încît să nu cumpărați vreo componentă de la următoarele mașini: 5-CJ-840, bleu, s.m. 876382, 5-CJ-5647, bleu, s.m. 0350040, 5-CJ-6376, culoare albă, s.m. 1056469, 5-CJ-3024, gri, s.m. 867802 (Dacia 1310), apoi: 4-CJ-6392, culoare albă, s.m. 686591, 5-CJ-3775, culoare albă, s.m. 893381 (Dacia 1300), și un Mercedes gri metalizat cu numărul AA-AE-114.

Atenție și la motocicletele și motorete! Au fost furate și negăsite pînă acum 11 asemenea vehicule.

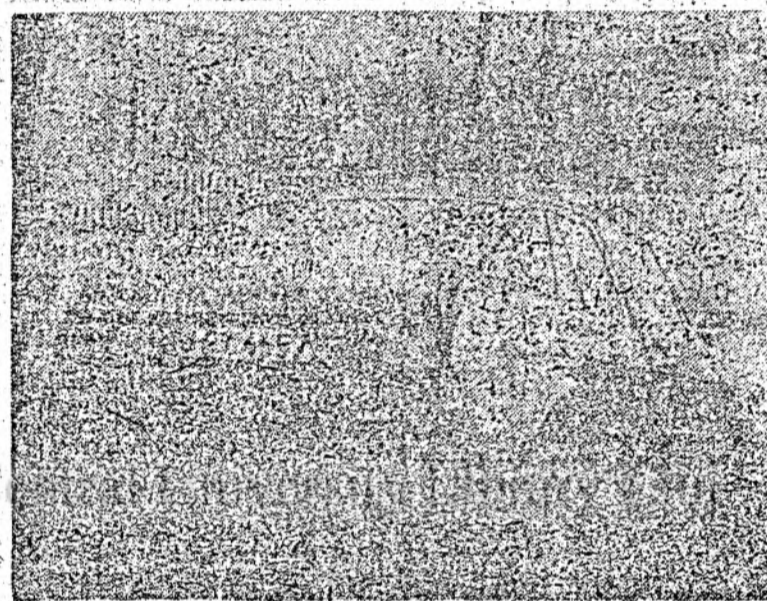
BIDINEAUA E DE VINĂ

Noul Oedip trăiește la Simărghița, comuna Mica. Om căsătorit, cu 5 copii, din care 4 minori. Imediat după înfăptuirea frumoasei vișle de 40 de ani, își roagă (zice el) mama să-l ajute la zugrăvit. Pe-meta, care se apropie de 70 de ani, refuză.

În mod normal ar trebui să ne continuăm povestea. Incestul e incest, nu? Ne-am oprit însă pentru o clipă, pentru că nu știam cum să începem: dacă spunem „omul nostru”, supărăm cititorii, dacă folosim

„animalul”, spre exemplu, supărăm, probabil, acest regn unde n-am auzit să se întîmple asemenea lucruri. Lăudînd calificativul la aprecierea dumneavoastră, vă mai spunem că, în nerăsunarea lui, acest încaficabil personaj a declarat că-i impotent. Medicul, au dovedit contrariul. Și încă ceva: nu este nevoie de un specialist pentru a-ți da seama că M.L. este normal. La cap, vreau să spun.

Dar, oare cum poate fi numit normal o asemenea creatură?

D-ale circulației

DE LA POLITIA JUDICIARA

De la mici furtigașuri la... 7 furtării • Pe acoperiș, ca animalele • Și fărâdelegile ar fi continuat...

Trei copii în cătușe. Legați unul de altul. Cerind permisiunea ofiterului anchetator să-și aprindă o țigară. Se aprobă dar operațiunea pare dificilă pentru că, de, la orice mișcare cătușele se strîng, mișcările celor trei trebuind bine coordonate. Deneș Călin Liviu (16 ani), Pop Chira Marcel Mircea (16 ani) și Ban Mihai Ștefan (de nici 15 ani) se descurcă însă. Trag cu nesăț din țigară și răspund întrebărilor. La început au fost mici furtigașuri. Apoi, prinși doi au încercat să subtilizeze o pungă cu bani (21

mii lei) de la un cetățean care toarnă și-a vindut o însemnată cantitate de lubenite. Mă rog, aici lucrurile nu-s prea clare oricum complicitatea a fost dovedită.

Încep bețiile.

M.L.U. Un fix, mă rog. Bețiile continuau. Într-una din zile o fată este invitată de „amurezi”, la o suțică într-un apartament. Fata acceptă. Băieții urca pînă la etajul 11 al

de băieți (tot de la MIU) și, firesc... arestul Poliției. Al' Era să uit! Personajele au mai participat la un viol, dar cazul rămîne încă destul de confuz. (Oricum, reclamanta are patru copii).

Deneș, Pop, Ban, toți de pe Calea Florești (numerele 75, tot 75 respectiv nr. 1) au la activ fapte antisociale de, vorba cuiva, ar fi nevoie de un întreg sul de hîrtie de calculator pentru a le consemna. Noi nu ne-am propus decît o „treccare în revistă”. Încă un rînd de borfași a fost redus la inactivitate.

În rest, un fum de țigară, cătușe, tunsoare, ca un preludiv la pușcărie. Și, probabil, dureva unor părinți, cinstiți am înțeles noi, care speră: Speră să aibă copil cumînți. Ei însă sînt mari de-acum, anii de temniță, izolarea, contactul cu alți borfași...

Cine știe! Se mai poate spera în minunți?

ÎNCĂ UN RIND DE BORFAȘI...

Pe la prieteni, vorba vine, oameni fără-căpății. Nemernici. Iar pretențiile cresc. S-au dovedit 7 furtării, toate executate într-un mod original. Băieții prindeau pe cite un coleg, îl amenințau, îl dezbrăcau de „blues jeans”, îi luau bruma de bani, dar, ca niște domni ce se ținau, îi dădeau victimei pantalonii lor. Să nu plece omul în pielea goală! E drept că aveau ce aveau cu băieții de la Liceul

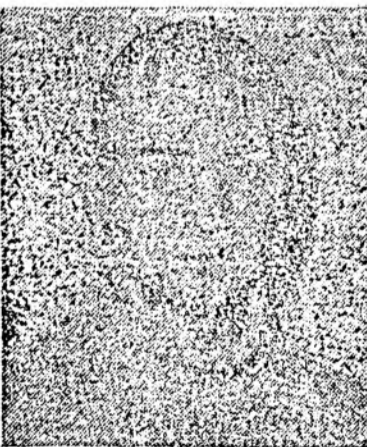
unul bloc și încearcă s-o scoată pe fată pe acoperiș. Aceasta se opune și este bruscată. Fără a-părare, acceptă să facă dragoste cu unul dintre ei în schimbul unei promisiuni. Să fie bătut Bella (?). Acolo pe acoperiș se consumă o dramă, căci fata este violată de mai mulți.

Restul — „mărungișuri”. O bicicletă furată din casa scării și vîndută pentru 100 lei, o pereche de adidași din căminul

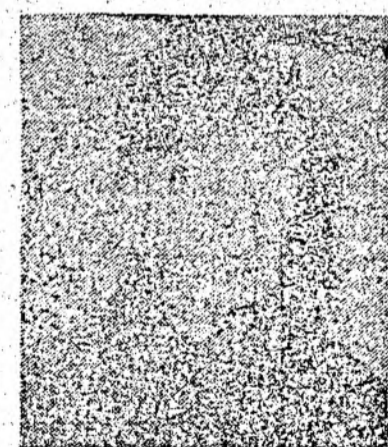
„B. D. in acțiune”

Nici nu știu dacă e chiar corect să pun acest titlu între ghilimele. A existat, într-adevăr, un film cu asemenea denumire dar, în cazul nostru, personajul principal este Balla Domokos. Alina de la Biroul de cercetări penale că acesta a intrat prin spargere într-un atelier de la întreprinderea de porțelan „Iris”. Acolo unde se fac minunății ivite din mîntea și sudoarea unor oameni cu multă dragoste pentru meseria lor. I-au plăcut și lui B.D. niște vase și le-a luat. Să recapitulăm: deci a forțat „nota” de trei ori, a spart secția tot de atîtea și a furat... 9 vase: nu m-as fi oprit la acest caz dacă domnul căpitan Gheorghe Matei nu mi-ar fi atras atenția asupra valorii deosebite a nuntitelor obiecte de artă. Ceva peste 41.000 lei. Cum aceasta a fost și părerea domnului căpitan Vasile Bota, înărul de numai 17 ani, B.D., și-a mutat, sau, mă rog, a fost ajutat să-și mute domiciliul din str. Albac nr. 3, la arestul Poliției.

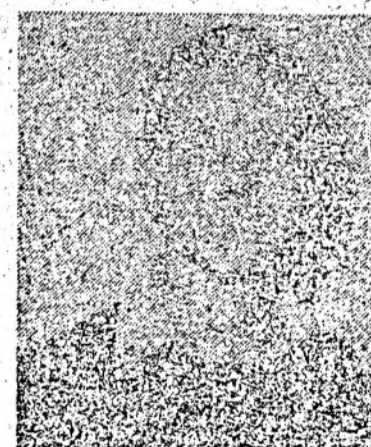
Acuma — a furat, va plăti. Mai rău este că și-a atras și sora, Balla Melinda, de 15 ani, în această afacere. Nici că măi contează că „maria” a fost vîndută unor studenți arabi și greci. Nu mai contează, pentru că, în mare parte, prețioasele vase au fost recuperate.

Deneș Călin Liviu

Pop Chira Marcel Mircea

Ban Mihai Ștefan

Obruță Liviu Moldovan

PAGINA REALIZATĂ DE RADU VIDA

FOTOGRAFIILE: NICOLAE PETCU

Un om, Szabo Attila Ferenc, își strigă durerea! (II)

Presa maghiară și „cazul” Szabo Attila Ferenc. Să fie o simplă aventură cărările pe care le bate acest om? Să fie o diversivitate, cum zice unii? Poate! Dar poate să fie și altfel. Omul e-n mare necaz. În Ungaria a alergat pe la destule ziare, dar fără succes. Mi-a spus-o franc, fără teama de a fi abandonat din nou. Un singur ziar, „Pământ liber”, care apare la Budapesta, a-n-drăznit, totuși, să scrie. Titlul: „Datornic, plătește!” Iar el, datornicul, n-a plătit că n-a avut de unde. „A tăcut” apoi și ziarul. Nimeni n-a avut curajul să se ridice în apărarea lui, zice Szabo Attila Ferenc. Iar după ce a-ncearcă să primească sprijin într-o altă democrație, adică, cum zice dînsul, din Austria, a plecat din nou în România. Prima oară fusese la începutul anului. Ia Jibou. A dus acolo alimente și alte bunuri colectate în Kerepestarcsa, din inițiativa sa.

— În Austria, o vreme ați locuit în lagărul de la Traiskirchen ...

— Doar câteva zile am stat acolo, am și „hîrtie”, dar, nevăzînd nici un orizont, n-am mai rezistat! În iunie am fost și la „Bihari Naplo”, la Oradea, tot pentru a solicita sprijin, dar n-am găsit înțelegerea ce-am așteptat-o!

— Era, din cite înțeleg, a treia drumeție în România!

— Da, prima a fost la Jibou, cu ajutoarea, apoi cea din iunie și ultima acum, toamna, în octombrie. Am cerut sprijin și Casei de cultură „Jozsef Attila” din București, unde am vorbit cu un jurist maghiar, a văzut „hîrtiile” pe care le-am adus și le port la mine, mi-a dat dreptate, dar n-a avut cum să mă ajute.

— ... Și „Vatra” v-a ajutat?

— M-a primit omeneste și-i port tot respectul. Ca și revistei „Phoenix”, prima care a publicat scrisoarea mea, și cotidianului din Cluj, „Adevărul în libertate”. Am văzut că și „Tribuna” de la Cluj a semnalat cazul meu, dar și alte ziare care apar la București.

— De fapt, ce speranțe aveți?

— Ca reacțiile presei românești să determine justiția din Ungaria să-mi facă dreptate. Pentru mine, e lîmpede: „afacerea” îmbracă de la început haine politice!

4-7 noiembrie 1990, zile furate din viața lui Szabo Attila!

Simplu: nu știe absolut nimic ce s-a-nîmplat. A băut o cafea, a ieșit din restaurantul orădean „Transilvania”, apoi, peste câteva zile, s-a trezit într-un salon de spital, la Arad. Arăta îngrozitor. Bătut cumplit. Tot corpul răni. Ochiul drept, lovit năpraznic, salvat ca printr-o adevărată minune. La mîini, urme de cătușe ...

Zice: Cînd m-am trezit, mi-s-a explicat c-am fost găsit pe un cîmp, îngră Arad, complet dez-

brăcat. Hainele îmi erau pe-a-proape, dar murdare, pline de noroi. Era acolo și pașaportul. Bani nu mai erau: vreo șase mii. Vineri și sîmbătă, am stat culcat. Luni, a venit la spital un polițist care mi-a pus niște întrebări. Cum am ajuns la Arad? Nu știu! Marți, poliția mi-a adus haine curate, m-a condus la sediul din Arad, unde am mai dat niște declarații, mi-a fost dat pașaportul și actele ce-au mai fost găsite, după care am plecat spre Oradea, prin bunăvoința unui polițist, că n-aveam banii!

— ... Și din ce trăiți?

— Mai am câteva lucruri pe care le voi vinde pentru a-mi plăti hotelul și masa ...

— Ce presupuneți că s-a-nîmplat, totuși?

— Nu știu absolut nimic. Trebuie să merg la medic, să continue investigațiile; că am impresia că situația mea e mai complicată. Mă doare foarte tare capul, am slăbit în zilele de 1-7 noiembrie vreo zece kilograme. Sint amețit. Văd slab, plutesc, sint foarte amețit tot timpul, de parcă aș fi beat!

— Dacă a-nceput, totuși, procesul?

— Nu pot crede, iar în ce mă privește, eu nu mi-recunosc judecătoria din Gödöllő. Am cerut ferm mutarea procesului oriunde altundeva ...

— Cine trebuie să aprobe această mutare?

— M-am adresat Curții Supreme de Justiție a Ungariei și Ministerului de Justiție, dar s-au spălat pe mîini: mi-au spus că nu se amestecă în treburile instanțelor de judecată. Povestea este tristă. Cercul s-a strîns. În felul acesta, Banca din Budapesta și-a atins scopul.

— Dacă ecul demersurilor ce le faceți nu va fi cel așteptat?

— E posibil. Nu știu care va fi soarta mea. Rog presa românească și maghiară să mă sprijine, atît cît poate. Sint totuși optimist că voi trăi ziua cînd să pot întemeia partidul meu, care va avea, cu siguranță, foarte mulți adepți: în primul rînd marea masă a celor pentru care și asigurarea existenței a devenit o mare problemă. Cu profund respect cer ajutor, ca pe toate căile să mă ajutați ca adevărul să iasă la iveală și să se ia măsuri legale și corecte. Nu vreau altceva. Solicit tuturor românilor ca, în condițiile în care se vor convinge de adevărul meu, să fie alături de mine ...

— Asta n-ar însemna că deranjează acolo, în Ungaria, pe cineva, taxîndu-se acest sprijin drept amestec? ...

— Nu, eu sint persoană particulară și cer ajutor moral. Rog, ca atunci cînd procesul se va declanșa, totuși, să fie și presa română prezentă. Presa nu poate fi înlăturată!

Constantin MUSTAȚA

Apa sîmbetei

● **LIBERALIZARE.** Grație liberalizării prețurilor la bere (inclusiv de import) putem cumpăra, civilizată, de la restaurante, bere la jumătate de litru, cu 120 de lei. Deci, cu un salariu mediu poate fi cumpărată o... lada de bere. Sigur că berea n-a fost adusă și nu se comercializează pentru cei care trăiesc exclusiv din salariul mediu, ci pentru o clientelă care se străduiește să cheltuiască cît mai mult pentru a nu fi luați la întrebări de fisc. Aceeași clientelă pentru care se aduc țigări fine, bijuterii, aparatură video și de ascultare, îmbrăcăminte „de pachet” și multe, multe altele. Muritorii de rînd sint îngrijiți că nu-și pot cumpăra un bec, măcar.

Așteptăm cu mare interes apariția în comerț a acestor obiecte supralicite care, sperăm, nu vor fi liberalizate la nivelul berii.

● **APROPO DE FORȚELE OBSCURE.** S-a înmulțit peste măsură numărul subversivilor,

al legionarilor, al „vînduților”, al manipulațiilor. Mai cu seamă se fac o mulțime de scenarii în care sint implicate diverse interese obscure care ne înfricoșează. Lumea se îmbolnăvește de inimă, de nervi, ar vrea să o ia pe calea cea bună și-i vine greu să o facă în avalanșa de informații contradictorii. Nu aș putea spune că nu există un joc al puterii care se desfășoară în ascuns, că nu profită oportunități de zăpăceala care s-a instaurat în țară. Dar ce vină are „mul obișnuit” că nu le știe pe toate acestea? E greu pentru fiecare din noi să ne facem spioni pentru a ști ce atitudine trebuie să luăm. În lipsa unei informări corecte, riscăm să ne compromitem definitiv și iremediabil statutul de „oameni de bine”, combătînd forțele obscure. N-ar fi mai simplu ca de lucruri atît de delicate să se ocupe mai serios alte instituții?

● **SOLUȚII.** Între multele lucruri care contribuie la normalizarea vieții, inclusiv în ce privește viața societății este și munca. Uimitor cum de nu a fost folosită această soluție, la noi. Excepțind privatizații și câteva sectoare unde a fost posibilă greva, salariile nu au cunoscut o creștere spectaculoasă,

să, sau cel puțin nu pe măsura creșterii prețurilor la bunurile de consum și servicii. Mai grav este că nu s-a reușit (încă, sperăm), departajarea veniturilor bănești pe criteriul valorii profesionale, că o mulțime de oameni se fac că muncesc, doar, și sint remunerați pentru aceasta. O caserită de la Stația C.F.R. Someșeni câștigă, pe lună, în jur de zece mii de lei, în timp ce o economiștă de la Regională ia pînă la patru mii. Frumos, nu? Înțeleg că procesul dezetațării, al soluționării „grelei moșteniri”, este îndelungat, este necesar să mai dureze. Dar dacă se întinde multă vreme aplicarea reformelor, riscăm să nu mai avem unde le aplica.

● **LEGEA 15.** Reamintim factorilor de decizie că, în conformitate cu art. 57 al sus-amintitei legi, „înființarea regiilor autonome și a societăților comerciale potrivit prezentei legi se face în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a acesteia (8 martie 1991 — n.n.), cu excepția unităților agricole de stat, pentru care termenul este de 9 luni”. Deci, nu mai puneți bețe-n roate, pentru că unde-i lege nu-i tocmeală!

Maria SANGEORZAN

CIMENTIȘTII TURDENI ÎN LUPTA PENTRU... SUPRAVIEȚURE

Împreună cu domnul ing. Liviu Voniga, directorul comercial al CLMR Turda, facem un scurt bilanț al activității desfășurate de către respectivul colectiv, pe o perioadă de 10 luni.

La principalele sortimente ce se realizează aici, în perioada amintită, la ciment (prin echivalență), var, ipsos și cărămizi refractare, față de capacitatea existentă, nu s-a produs decît în proporție de 40-75 la sută, iar față de programul propriu, doar în proporție de 82-93 la sută. Motive sint mai multe. Mai ales în primul semestru resursele energetice nu au fost asigurate decît în proporție de 60 la sută la gaze naturale față de necesar și de 80 la sută la energie electrică. Dacă la acestea mai adăugăm lipsa acută a sacilor de hîrtie, a pieselor de schimb (blindaje, pereți despărțitori, plăci răcoritor grătar etc.), căderile accidentale, în special la instalațiile de pregătire a pastei și la cuptoare, ca urmare a indisciplinii în muncă și a calității slabe a cărămizilor refractare, pensionarea, conform Decretului 60, a cea 30 la sută din specialiști și muncitori cu înaltă calificare, neritnicitatea în asigurarea cu vagoane pentru transport, practicarea unor prețuri față de unitățile de stat (fără o bază științifică), toate au condus acolo, că, în perioada amintită, pierderile acumulate s-au ridicat la 40 milioane lei.

— De aici ați pornit, așadar, domnule director, lupta pentru... supraviețuire.

— Așa este. Începînd din noiembrie, din componența combinatului nostru s-au desprins două unități: Fabrica de produse refractare din Dej și Fabrica de ipsos din Aghires. Așa încît, unitatea noastră rîmasă independentă s-a constituit în Societatea comercială „Cimentul S.A. Turda”. În noua conjunctură, în conformitate cu Legea societăților comerciale care a apărut (la noi încă n-a sosit) unitatea are deplină libertate în ceea ce privește asigurarea bazei tehnico-materiale, stabilirea unei noi organizații pe compartimente de activitate, tehnologizarea și modernizarea proceselor de producție precum și libertate deplină în direcția desfacerii produselor, atît pe plan intern cît și pe plan extern.

— Pentru a fi rentabil trebuie să funcționăm la 60 la sută din capacitate. Bineînțeles dacă avem asigurate resursele energetice. Ori cum astăzi căile... domnului sint destul de întortocheate... Noi sintem însă optimiști. Asta pe de o parte. Pe de alta, în urma liberalizării prețurilor, în condiții-

le economiei de piață, în stabilirea noilor prețuri am pornit de la calcule riguroase pe fiecare element al prețului de cost (materii prime, piese de schimb, resurse energetice ș.a. cu influențele determinate tot de liberalizarea prețurilor) astfel încît să ne putem asigura o rentabilitate, deocamdată, de cel puțin 12 la sută.

— Cu titlu informativ: în ce proporție au crescut noile prețuri?

— Într-o proporție de 250 la sută. Mă refer, evident, la produsele ce vor fi vîndute la unități de stat sau de altă natură. În ce privește populația, prețurile au rămas aceleași: 2.500 lei tona de ciment „Portland”, 1.200 lei tona de var și 1.500 lei tona de ipsos.

— Să înțelegem că în afară de intern, vîndeți ciment și pentru export?

— Exact. Sintem hotărîți să livrăm ciment la export (avem deja 40 de oferte) și cu valuta pe care o vom obține intenționăm să modernizăm procesele de producție. Cu alte cuvinte, să trecem de la procedeul de obținere a cimentului pe cale umedă (motiv pentru care noi sintem o unitate energo-fagă), la procedeul semi-umed sau semi-uscat, reducînd și pe această cale consumul energetic cu 30-35 la sută. Problema cheie, dacă ne gîndim la penuria existentă în această direcție. Ba mai mult, prin relațiile pe care le vom stabili cu partenerii externi, vom căuta să practicăm un asemenea comerț-care să ne faciliteze (prin politica de prețuri sau contrapartidă) procurarea unor materii prime, piese de schimb cu influențe benefice asupra creșterii fiabilității utilajelor și a reducerii consumurilor specifice.

Tot pentru a... supraviețui, în condițiile economiei de piață, în care concurența nu iartă, vom încheia colaborări, pe bază de contract, cu unități constructoare de mașini din județ sau județele limtrophe, pentru confecționarea unor piese de schimb sau a unor subsamble din oțeluri speciale sau din alte materiale, deocamdată greu de obținut. Vom acționa în acest fel, concomitent cu dezvoltarea propriei noastre activități de cercetare și, de ce nu?, cu stabilirea unor contracte ferme cu instituții de cercetare din țară și peste hotare pentru găsirea și aplicarea celor mai eficiente măsuri (economice, tehnice) care să conducă la sporirea rentabilității întregii noastre activități.

Ion CORDOȘ

DUMINICĂ, 13 IANUARIE:

8,00 — Universul creștin; 8,30 — O poveste muzicală; 8,50 — Eveniment; 9,00 — Top Transilvania — clasamente de muzică populară; 12,00 — Radioduminică; 13,00 — Top 10 — clasamente de muzică ușoară; 16,00 — Ocolul Pămîntului; 16,20 — Tutti Frutti — magazin muzical; 17,00 — Unda pentru mîinte, inimă și literatură; 17,30 — Miracolul sunetelor; 20,00 — Din grădina cu flori multe — muzică populară; 20,30 — Lumea sporturilor;

LUNI, 14 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Interpelări; 10,20 Cîntece și jocuri populare românești; 11,00 — Rad'omagazin științific; 11,30 — Globul muzical — muzică de film; 12,00 — Bursa ideilor; 12,20 — Muzica secolului nostru; 18,00 — 21,00: „La Steaua care a răsărit...”. Spectacol Acusticon transmis în direct;

MARTI, 15 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — „La Steaua care a răsărit...” — Spectacol radiofonic închinat zilei de naștere a lui Mihai Eminescu; 10,00 — Radiomagazin științific; 16,30 — Varietăți muzicale; 17,00 — Buletin de știri; 17,10 — Virstele slagărului; 17,30 — Interpelări; 20,00 — Lecturi literare; 20,30 — La fîntina dorului;

MIERCURI, 16 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Ambient 2000; 10,30 — La fîntina dorului; 11,00 — Chemarea pămîntului; 11,30 — Anotimpuri muzicale; 12,00 — Reporter '91; 16,00 — Agora; 16,30 — Supersound — muzică ușoară; 17,00 — Buletin de știri; 17,10 — Globul muzical-muzică de film; 17,40 — Realitatea economică; 20,00 — Salonul artelor; 20,30 — Pasărea măiastră;

JOI, 17 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Dialogul muzelor; 10,30 — Unda pentru mîinte, inimă și literatură; 11,00 — Tutti Frutti — magazin muzical; 11,40 — Lumea turismului; 12,00 — Clubul gazetarilor; 16,00 — File de istorie; 16,30 — Eseu Jazz; 17,00 — Buletin de știri; 17,10 — Student Magazin; 20,00 — Fonoteca de aur; 20,30 — Courier — Radio Club;

VINERI, 18 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Courier — Radio Club; 10,30 — Încotro omule?; 11,00 — Rezonanțe corale; 11,30 — Program de lieduri; 11,40 — De senectute; 12,00 — Concert de prînz; 16,00 — Un milion de prieteni; 17,00 — Buletin de știri; 17,15 — Music Shop — revistă muzicală radio; 20,00 — Chemarea pămîntului; 20,30 — Dialogul muzelor;

SÎMBĂTĂ, 19 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Week-end — reportaje și muzică la sfîrșit de săptămîină; 11,00 — Revista revistelor; 11,15 — Music Shop — revistă muzicală radio; 12,00 — Breviar cultural; 12,20 — La hora satului — cîntece și jocuri populare; 12,50 — Glose lirice; 16,00 — Clubul gazetarilor; 17,00 — Trenul melodilor; 17,30 — Liceenii; 20,00 — Top Transilvania — clasamente de muzică populară.

Programul Tv la studioul Cluj, este transmis după cum urmează: LUNI; 10,30 — 11,45 în limba maghiară; 11,45 — 13,35 în limba română; MARTI, MIERCURI, VINERI; 8,00 — 8,45 în limba română; JOI; 8,00 — 8,45 în limba maghiară.

INTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ CLUJ

cu sediul în Cluj-Napoca, B-dul 22 Decembrie nr. 146

angajează

● **3 ELECTRICIENI CATEGORIA IV-VII**

Organizează concurs pentru ocuparea postului de:

- ȘEF BIROU APROVIZIONARE (bărbat)
- MERCEOLOG (bărbat)

Angajează absolvenți a 10 clase sau bacalaureat, cu stagiul militar satisfăcut, pentru a se califica la locul de muncă în meseria de **CULEGATOR MECANIC:**

- 2 pentru limba română
- 2 pentru limba maghiară.

Pentru absolvenții a 10 clase salariul este de 2.053 lei.

Pentru absolvenții de școli industriale de 2.238 lei.

Concursul și verificarea cunoștințelor are loc în data de 22 ianuarie 1991, ora 8.

Relații suplimentare la telefon 4-51-15, int. 120. (27)

ANUNȚ IMPORTANT

Cadrele în rezervă și în retragere provenite din M. Ap. N. domiciliat în județul Cluj sînt invitate în ziua de 19 ianuarie 1991, orele 10, la Casa Armatei Cluj în vederea afilierii la Liga națională a ofițerilor în rezervă și retragere. Comitetul. (42633)

DIRECȚIA GENERALĂ A FINANTELOR PUBLICE A JUDEȚULUI CLUJ

anunță

pe toți întreprinzătorii care au solicitat autorizații de funcționare conf. Decretului-Lege nr. 54/1990, pe parcursul anului 1990, să se prezinte la unitatea noastră camera 102, etaj II, pentru ridicarea acestor autorizații, în termen de 15 zile. În caz de neprezentare autorizația de funcționare se va anula și totodată se va trece la debitarea și încasarea taxei de timbru datorată pentru 1990. (24)

COOPERATIVA „CONSTRUCTORUL” CLUJ-NAPOCA

incadrează

prin transfer sau Oficiul Forței de Muncă următorul personal muncitor:

- AUTOEXCAVATORIST
- AUTOMACARAGIST

Informații suplimentare la Serviciul Personal-Invățămînt. (26)

ATENȚIONARE

În numerele următoare ale ziarului nostru se vor publica unele precizări în legătură cu întocmirea bilanțului contabil și execuția bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 1990 de către întreprinderile mici și Asociațiile cu scop lucrativ. Acestea urmează a se prezenta spre verificare la Administrația financiară a municipiului Cluj-Napoca.

CONSIGNAȚIA „UNIVERS” CLUJ

angajează

- **GESTIONAR-VÎNZĂTOR** cu experiență. Telefon: 5-83-44. (40947)

ANUNȚ

AVEȚI CLĂDIRIA IGRASIOASĂ?

Vă propunem combaterea umezelii ascendente cu aparatul de uscat pereți

AQUAPOL®

fără sparger, fără consum de energie
Garanție unică de 20 ani.

Tehnologia austriacă AQUAPOL® este tehnologia de vîrf a zilelor noastre.

Solicitați prospectul nostru și lista de referințe internațională.

Reprezentantă coordonatoare în România: **INTREPRINDEREA DE CONSTRUCȚII ȘI COMERȚ „AQUASTOP”** 3700 - Oradea, str. T. Vladimirescu nr. 78, CP 306, telefon 991/1-22-18 sau 3-62-41. (42857)

INTREPRINDEREA DE VINIFICAȚIE ȘI PRODUSE SPIRTOASE CLUJ

Str. Traian nr. 36

organizează în data de 28 ianuarie 1991, orele 10, la sediul unității, concurs pentru ocuparea următoarelor posturi vacante:

- **UN REVIZOR CONTABIL**
- **UN ECONOMIST sau CONTABIL PRINCIPAL**
Condiții de participare la concurs și încadrare sînt cele prevăzute de Legea nr. 12/71, Legea nr. 57/1974 și Legea nr. 30/1990. (9)

ORGANIZAȚIA MEDICII FĂRĂ FRONTIERE BELGIA, biroul din Cluj

caută pentru închiriere, de preferință central:

- **APARTAMENT (casă)** cu minimum 6 dormitoare mobilat
  - **2 apartamente (case)** a câte 4 dormitoare fiecare, mobilat.
- Caută traducător franceză-română pentru perioada 15 ianuarie - 1 martie, retribuție avansată. Rugăm contactați-ne la telefon 5-52-65. (42762)

I.P.R. „9 MAI” TURDA

cu sediul în str. Armata Roșie nr. 35

angajează

● **4 ELECTRICIENI** categoriile 4-7

Se asigură următoarele avantaje:

- Salar majorat cu 20 la sută
- spor de toxicitate 200 lei
- 1 masă gratuită, zilnic
- 34 zile concediu odihnă
- program de lucru - 6 ore.

Persoanele interesate se vor adresa serviciului PIS, telefon 1-62-50, interior 125. (12)

DIRECȚIA GENERALĂ A FINANTELOR PUBLICE A JUDEȚULUI CLUJ

organizează concurs pentru ocuparea următoarelor posturi vacante:

- **ȘEF SERVICIU prelucrare automată a datelor**
- **ANALIȘTI, PROGRAMATORI, INGINERI de sistem (principali)**
- **OPERATORI (principali)**
- **SECRETAR DACTILOGRAF (principal)**

De asemenea încadrează îngrijitoare (pentru întreținerea curățeniei).

Concursul va avea loc în data de 21 ianuarie 1991, orele 9 (nouă) la sediul Direcției Generale a Finanțelor Publice, situată în Cluj-Napoca, Piața Victoriei nr. 19, etaj II, camera 123.

Cererile se vor depune la secretariatul instituției pînă la data de 18 ianuarie a.c. însoțite de copie după Carnetul de muncă, cap. I și IX, copie după act studii.

Bibliografia este afișată la sediu și se poate ridica de la Compartimentul personal.

Condiții de participare sînt cele prevăzute de Legea nr. 12/1971, Legea nr. 54/1974, Legea nr. 30/1990.

Relații suplimentare la telefon 1-16-70 sau la Compartimentul personal. (16)

„AGENCOM CLUJ”

Agencia Comercială de Stat pentru Transporturi Auto cu sediul în Cluj-Napoca, Str. Dorobanților nr. 38 (I.T.A.)

REZOLVĂ

- comenzi de transport auto, în trafic interjudețean, interurban și internațional.

ASIGURĂ

- utilizarea autovehiculelor disponibile de transport marfă sau călători, indiferent deținătorul.
- Depunerea comenzilor se va face personal de către expeditor sau prin telex (31345).

Informații: telefon 1-22-86, 7, 8 și 1-73-51, 2, 3. (21)

PUBLICITATE

VÎNZĂRI CUMPARĂRI

● Vînd aripă față dreapta, carburator, electromotor, stop dreapta, volan, contacte, bord, pompă benzină pentru Olcit-Club, video National G 12, televizor color Goldstar. Telefon: 6-59-13, după ora 17. (42629)

● Vînd Mercedes 240 Diesel, Audi 100 diesel, TV color. Cumpăr apartament 2 camere, Telefon 3-18-45, str. Maxim Gorki 108. (42721)

● Vînd sau schimb cu televizor color un compact disc portabil, mic în dimensiuni, cu acumulator special, cu 12 memorii marca Tehnics, aproape nou, plus vînd 21 de compact discuri

separat, muzica variată. Cartier Cipariu, str. Gheorgheni 2, bloc III B, sc. II, ap. 7. (42871)

● Cumpăr TV color, marcă import, nou. Telefon 5-06-83. (40915)

● Cumpăr înscriere de apartament la OJCVL, sub numărul 500. Ofer forinți și lei. Variante. Telefon 6-75-00. (41000)

● Cumpăr urgent casă, vilă, apartament cu 3-4 camere, central, în lei sau valută. Informații la telefon 5-37-12, între orele 8-22, zilnic. (40770/B)

● Cumpăr un bon de înscriere pentru TV color (Goldstar) cu ridicare imediată. Telefon: 6-34-13, după ora 16 (42665)

DIVERSE

● Găsit cereal argint. Telefon 8-18-10. (41105)

● Execut călcatul rufelor. Telefon 3-24-69. (41104)

● Firma particulară „RANCOM” intermediază vânzarea-cumpărarea de apartamente, case particulare, teren pentru construcții, autovehicule. Informații telefon 2-09-40 sau 5-40-81, orele 16-20. (42914)

● Limba engleză - cursuri pentru adulți. Str. Republicii 7. Firma FORUM. (42737)

● NOU! Confectionez jaluzele din material plastic, diferite culori, tip „Nekerman” și rulouri din plastic-lemn. Telefon: 6-39-34. (42819/A)

● Filmez pe casetă video orice eveniment. Cumpăr videocameră M 7, nouă. Telefon 6-44-78. (40846)

● Caut femeie pentru îngrijirea copilului, cartier Zorilor. Telefon 2-72-96. (40828)

● Profesor engleză, predau intensiv, orice nivel. Telefon: 7-18-09. (40975)

● Ofer curele distribuție import Olcit, la preț avantajos. Telefon 4-02-31. (40825)

ÎNCHIRIERI

● Dau în chirie garsonieră mobilată, ultracentral, pe valută. Telefon 3-23-91. (41026/A)

● Dau în chirie, pe valută, apartament două camere, zonă centrală, semimobilat. Telefon: 3-93-18, între orele 17-19. (42620)

● Dau în chirie, pe valută, apartament mobilat, trei camere, confort, Mărăști, central. Informații: telefon 3-97-88, după ora 15. (42909)

● Dau în chirie o garsonieră confort I, cartier Grigorescu, pe valută. Telefon 5-58-51. (42716)

● Dau în chirie garaj, pe valută sau lei. Telefon 4-29-44. (42822)

● Dau în chirie apartament 2 camere, pe valută. Telefon: 7-19-84, între orele 16-22. (42783)

● Student, închiriez o cameră lângă complexul studentesc Mărăști, pe lei sau valută. Strada Fabricii de Zahăr nr. 72, bloc F 1, apart. 18. (42790)

● Dau în chirie apartament 3 camere, mobilat, cu telefon, pe valută. Telefon: 7-36-75, între orele 19-21. (42796)

● Dau în chirie, pe valută, apartament 2 camere, Grigorescu. Telefon 7-94-89. (42781)

Schimb LOCUINȚA

● Schimb apartament 2 camere, etaj II, de stat, Hunedoara, cu similar sau garsonieră Cluj-Napoca. Telefon 1-32-15. (42625)

● Schimb garsonieră confort, zona Calvaria, cu 2-3 camere, str. Mănăstur, Mărăști, Gheorgheni. Telefon 1-43-31. (40344)

● Galați, schimb 2 camere pentru similar Cluj-Napoca. Telefon Cluj-Napoca 5-91-34. (42872)

● Schimb apartament 3 camere, cartier Mănăstur, cu garsonieră proprietate personală. Telefon 7-78-58. (41145)

● Ofer locuință proprietate 2 camere, confort, demisol, curte, situat în str. Tutunului 24, ce poate fi ușor adaptată unei activități private. Cer 3 camere proprietate ICRAI sau proprietate cu preluare de rate. Informații, orele 18-20, la familia Andreica. Accept variante. (41081)

PUBLICITATE

VINZARI-CUMPARARI

Cumpar capre. Telefon: 6-50-44. (42617). Cumpar set motor Dacia 1300, nou. Plata in lei sau forta...

Schimb CEC Dacia 1300, (1986), cu apartament doua camere sau garsoniera. Prefer. Pat. Telefon 4-97-43. (41101).

DECESE-COMEMORARI

Impartasim durerea colegiului nostru Ioan Jiga la pierderea tatii dragi si il transmitem...

Sintem alaturi de tine, Lavinia, in aceste momente grele ale despartirii de iubita ta...

Azi se implinesc 6 saptamini de la moartea tragica a scumpel noastre soii, mame, soacre...

Zdrobita de durere anuntam incetarea subita din viata a nepreputului meu sot, doctor CORNEL DEAC...